

Flitspeiling financiële kwetsbaarheid

Onderzoek financiële kwetsbaarheid door de coronacrisis

Inhoudsopgave

Samenvatting en conclusie	3
Inleiding	7
Resultaten algemeen publiek	10
Resultaten financieel kwetsbare groepen	24
Bijlage	46

Wijzer in geldzaken

Onderzoek financiële kwetsbaarheid door de coronacrisis

Dit onderzoek is uitgevoerd door:

Kantar

Samenvatting en conclusie

Samenvatting en conclusie (1 van 3)

Achtergrond en opzet

- ▶ In opdracht van Wijzer in geldzaken is aan het begin van dit jaar (voorafgaand aan de coronacrisis) door het Nibud een literatuuronderzoek uitgevoerd om zicht te krijgen op de financieel kwetsbare groepen in de Nederlandse samenleving. Door de uitbraak van de coronacrisis is de situatie in Nederland in korte tijd enorm veranderd.
 - Voor sommige groepen die al financieel kwetsbaar waren geldt dat deze crisis hen nog kwetsbaarder heeft gemaakt doordat ze mogelijk werk zijn kwijt geraakt, denk aan:
 - 1). Laagbetaalde werknemers in loondienst met een flexibel contract, zoals oproep- en uitzendkrachten (in dit rapport ook wel laagbetaalden met flexibel contract genoemd);
 - 2). Laagbetaalde zzp'ers (zoals taxichauffeurs, schoonmakers of maaltijdbezorgers die als zzp'er werkzaam zijn).
 - De financiële situatie van andere financieel kwetsbare groepen is door de coronacrisis mogelijk onveranderd gebleven, zoals:
 - 3). Mensen die voorafgaand aan de coronacrisis al een WW-uitkering hadden;
 - 4). Mensen die voorafgaand aan de coronacrisis al een bijstandsuitkering/ arbeidsongeschiktheidsuitkering hadden;
 - Ook zijn er wellicht nieuwe financieel kwetsbare groepen ontstaan omdat ze mogelijk werk zijn kwijtgeraakt, zoals:
 - 5). Goedbetalde zzp'ers;
 - 6). Laagbetaalde werknemers met een vast contract.
- ▶ Om een beeld te krijgen van de financiële kwetsbaarheid door de coronacrisis heeft onderzoeksbureau Kantar in opdracht van Wijzer in geldzaken in mei 2020 een flitspeiling uitgevoerd waaraan in totaal N=1.219 Nederlanders hebben deelgenomen. De meting is uitgevoerd onder een representatieve steekproef van het algemeen publiek (n=532) en onder bovenstaande zes financieel kwetsbare groepen (samen n=687). Naast vragen over een eventuele inkomstenterugval is gekeken naar de financiële fitheid van deze groepen. Hoe is hun huidige situatie? Kunnen ze rondkomen? In hoeverre leidt deze crisis tot stress over geldzaken? Weten ze de weg naar hulpverlening te vinden? En hoe denken zij over de toekomst?

Huidige financiële situatie

- ▶ De coronacrisis heeft invloed op de werksituatie, maar de impact verschilt per doelgroep. Laagbetaalden met een flexibel contract zeggen vooral dat ze niet meer worden opgeroepen (41%) en dat ze minder uren werken (19%). Laagbetaalde en goedbetaalde zzp'ers geven aan dat ze minder opdrachten krijgen (respectievelijk 40% en 31%) en dat ze minder uren werken (25% en 30%). Bij laagbetaalde werknemers met een vast contract gaat het om minder (22%) of juist meer (8%) uren werken of verplicht vakantiedagen opnemen (7%). De weergegeven percentages betreffen hierbij het percentage personen op wie het antwoord van toepassing is.
- ▶ De vraag is: welke impact heeft dit op hun financiële situatie? Sommigen krijgen doorbetaald in deze periode, terwijl bij anderen dit niet (of in mindere mate) het geval is. Wanneer we kijken naar het persoonlijke inkomen (dus niet het huishoudinkomen) blijkt dat 11% van de Nederlanders aangeeft dat dit is gedaald. Dit percentage ligt aanzienlijk hoger bij laagbetaalden met een flexibel contract (62%), laagbetaalde zzp'ers (69%) en goedbetaalde zzp'ers (49%). Zij worden financieel het zwaarst getroffen in verhouding tot de andere doelgroepen. Ondanks dat ze al dan niet gebruik hebben gemaakt van inkomensondersteunende regelingen van de overheid is hun netto maandinkomen gedaald. Ze moeten met minder geld zien rond te komen. En dat zijn doorgaans momenten dat schulden kunnen ontstaan.

Samenvatting en conclusie (2 van 3)

Rondkomen met huidige inkomsten

- ▶ Eén op de tien Nederlanders (11%) geeft aan momenteel (redelijk tot heel) moeilijk rond te kunnen komen met hun inkomen. Naast mensen met een bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering (20%) zijn dit vooral laagbetaalde zzp'ers (20%) .
- ▶ Van de mensen van wie de inkomsten zijn gedaald door de coronacrisis, geeft minder dan de helft (46%) aan de afgelopen tijd gebruik te hebben gemaakt van hun spaargeld om rekeningen te kunnen betalen. Een derde (33%) geeft aan de huidige situatie niet langer dan drie maanden te kunnen volhouden zonder (nog verder) in de financiële problemen te komen. Ze hebben hun buffer moeten aanspreken, voor zover ze die hadden.
- ▶ Een kwart (25%) van de Nederlanders zegt geen reservepotje (meer) te hebben om toekomstige onverwachte uitgaven (van €2.000,-) direct te kunnen betalen. Dit percentage ligt hoger bij mensen met een bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering (44%) en laagbetaalden met een flexibel contract (41%). Dit percentage ligt aanzienlijk lager bij goedbetaalde zzp'ers (9%). Deze laatste groep kan veel vaker terugvallen op financiële reserves.

Financieel welzijn

- ▶ Circa een derde (34%) van de Nederlanders heeft in de afgelopen maand stress ervaren door hun financiële situatie, hetgeen enigszins vergelijkbaar is met 2017 toen deze vraag ook is gesteld aan het algemeen publiek in de [Monitor Financieel Gedrag](#). Bepaalde groepen springen er momenteel wel negatief uit. Circa twee derde van de laagbetaalden met een flexibel contract en laagbetaalde zzp'ers (respectievelijk 61% en 66%) heeft de afgelopen maand stress over hun geldzaken ervaren.
- ▶ Die stress heeft ook impact op het dagelijks functioneren. Van alle Nederlanders zegt 14% het moeilijk te vinden om de gedachten over hun financiën los te laten. Echter ook dit verschilt per doelgroep. Met name voor de laagbetaalde zzp'ers lijkt dit momenteel een probleem te zijn; 38 procent zegt het moeilijk te vinden om de gedachten over hun eigen geldzaken los te laten. Bij laagbetaalden met een flexibel contract ligt dit percentage op 24%.
- ▶ Een op de vijf Nederlanders (18%) vraagt zich momenteel vaak af of ze voldoende geld hebben om rond te komen. Onder laagbetaalde zzp'ers, mensen met een bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering en laagbetaalden met een flexibel contract ligt dit percentage relatief hoog (respectievelijk 38%, 35% en 29%).

Hulp bij financiële situatie

- ▶ Circa twee derde (64%) van de Nederlanders zegt niet te weten waar ze terecht kunnen als ze professionele hulp willen bij hun geldzorgen, hoewel een groot deel er wel vanuit gaat dat de juiste instantie zullen vinden als ze op zoek gaan. Van alle onderzochte doelgroepen zijn het vooral de laagbetaalde werknemers met een flexibel contract (70%) of vast contract (77%) die de weg naar de hulpverlening niet weten te vinden, terwijl goedbetaalde en laagbetaalde zzp'ers hier meer vertrouwen in hebben (respectievelijk 53% en 56% weet niet waar ze terecht kunnen voor professionele hulp). Het percentage dat al gebruik zegt te maken van professionele hulp bij geldzorgen ligt overigens op 2%.
- ▶ Als mensen door de coronacrisis (verdere) geldproblemen zouden krijgen, zou een derde (32%) daar niet zo snel met vrienden over praten. Een kwart (25%) zou zich dom voelen als ze daar zelf niet zouden uitkomen. Dit percentage is hoger bij laagbetaalden met een flexibel contract (40%). Bij hen lijkt het vragen van hulp een grotere impact op hun eigenwaarde te hebben.

Samenvatting en conclusie (3 van 3)

Toekomstige financiële situatie

- ▶ Circa een derde (33%) van de Nederlanders die voor de coronacrisis werk hadden, is (een beetje tot heel) bang door de coronacrisis de komende maanden hun baan te verliezen. Dit percentage ligt aanzienlijk hoger bij laagbetaalden met een flexibel contract en laagbetaalde zzp'ers; respectievelijk 71% en 50% van deze doelgroepen is bang om hun baan/werk voorgoed kwijt te zijn/raken.
- ▶ Een recessie lijkt onvermijdelijk volgens het [Centraal Planbureau](#), hetgeen gevolgen zal hebben voor de kansen op de arbeidsmarkt. Circa een kwart (26%) van de Nederlanders denkt dan ook dat hun kansen op de arbeidsmarkt door de coronacrisis slechter zijn geworden. Bij sommige financieel kwetsbare groepen ligt dit percentage hoger. Zo denkt twee derde (68%) van de mensen met een WW-uitkering dat hun kansen slechter zijn geworden. Ook de laagbetaalden met een flexibel contract verwachten dat hun arbeidsmarktpositie is verslechterd door de coronacrisis (69%).
- ▶ De meerderheid (87%) van de Nederlanders denkt dat hun inkomen in de komende drie maanden waarschijnlijk gelijk zal blijven. Bij laagbetaalden met een flexibel contract, laagbetaalde zzp'ers en goedbetaalde zzp'ers is een tweedeling zichtbaar. Een deel van hen verwacht dat hun inkomen weer zal stijgen als gevolg van een versoepeling van de coronamaatregelen (respectievelijk 19%, 34% en 19%). Een ander deel van deze doelgroepen verwacht dat hun inkomsten de komende drie maanden (nog verder) zullen dalen (11%; 16%; en 17%).

Conclusie

- ▶ Samenvattend kan worden gesteld dat de financiële gevolgen van de coronacrisis (en de stress die dat met zich meebrengt) niet gelijk over onze samenleving lijken te zijn verdeeld.
 - Enkele groepen die al financieel kwetsbaar waren en nu ook nog werk kwijt raken, worden extra hard getroffen. Dat zijn de laagbetaalde zzp'ers en de laagbetaalde mensen in loondienst met een flexibel contract. Ze hebben relatief vaak te maken gehad met een inkomstendaling door de coronacrisis, ze ervaren veel meer stress over hun geldzaken en ze zien hun toekomst niet rooskleurig in.
 - Voor de mensen met een uitkering (WW, bijstand of arbeidsongeschiktheid) is er schijnbaar niet veel veranderd. Hoewel hun inkomsten de afgelopen maand dan wel niet of nauwelijks zijn gedaald, ervaren ze wel stress over hun geldzaken. Die stress hadden ze waarschijnlijk al voorafgaand aan de coronacrisis, maar die lijkt niet te zijn verdwenen. Ook zien ze in dat hun toekomstperspectief minder rooskleurig is geworden. De kans om hun financiële situatie te verbeteren door een baan te vinden is volgens hen slechter geworden.
 - Bij de nieuwe financieel kwetsbare groepen (vooral de goedbetaalde zzp'ers) is te zien dat hun inkomsten de afgelopen tijd aanzienlijk zijn gedaald. Echter kunnen ze relatief vaak terugvallen op een eigen aangelegd spaarpotje. Ze ervaren minder stress over hun geldzaken. Ook zien zij hun financiële toekomst rooskleuriger in dan bovenstaande groepen.

Inleiding

Inleiding (1)

▶ Aan het begin van dit jaar (voorafgaand aan de coronacrisis) heeft het Nibud in opdracht van Wijzer in geldzaken een literatuuronderzoek uitgevoerd om zicht te krijgen op de financieel kwetsbare groepen in de Nederlandse samenleving. Door de uitbraak van de coronacrisis is de situatie in Nederland in korte tijd enorm veranderd. Voor sommige financieel kwetsbare groepen geldt dat deze crisis hen waarschijnlijk nog kwetsbaarder heeft gemaakt, terwijl de financiële situatie van andere financieel kwetsbare groepen na de coronacrisis onveranderd is gebleven. Ook zijn er nieuwe financieel kwetsbare groepen ontstaan. Met dit aanvullende onderzoek wil Wijzer in geldzaken een beeld krijgen van de financiële gevolgen van de coronacrisis, zowel van het algemene publiek als van enkele specifieke financieel kwetsbare groepen. Naast vragen over een eventuele inkomstenterugval wordt vooral gekeken naar de financiële fitheid van deze groepen. In hoeverre leidt deze crisis tot stress over geldzaken? Is er nog ruimte in hun hoofd om aan andere zaken dan geldproblemen te denken? In hoeverre verwachten ze in de (nabije) toekomst hun financiële situatie te kunnen verbeteren of is er weinig hoop? En weten ze de weg naar hulpverlening te vinden? Dat zijn vragen die in dit kwantitatieve onderzoek centraal staan.

▶ In totaal hebben n=1.219 Nederlanders deelgenomen aan dit onderzoek. Enerzijds wordt met dit onderzoek een beeld geschetst van het algemeen publiek. Anderzijds is ingezoomd enkele specifieke (financieel kwetsbare) groepen.

Algemeen publiek: Binnen deze groep is het onderzoek uitgevoerd onder Nederlanders van 18 t/m 80 jaar. Bij de uitstuur is rekening gehouden met een representatieve verdeling op de achtergrondkenmerken sekse, leeftijd, opleiding, aantal personen in het huishouden, werksituatie en Nielsen regio. Hier is de data achteraf ook op gewogen. Aan het onderzoeken hebben n=532 Nederlanders deelgenomen.

Specifieke (financieel kwetsbare) groepen: Binnen deze groep is onderscheid gemaakt tussen de volgende groepen (dit betreft de situatie voorafgaand aan de coronacrisis februari 2020):

- Laagbetaalde werknemers in loondienst met een flexibel contract (hieronder vallen uitzendkrachten, payrollers, gedetacheerden, oproepkrachten, invalkrachten en mensen met een nul-urencontract. niet mensen met tijdelijk contract - (laagbetaald = minimum inkomen plus maximaal 10%) - n=70
- Laagbetaalde werknemers met een vast contract (laagbetaald is in dit onderzoek: minimum inkomen plus maximaal 10%) - n=166
- Laagbetaalde zzp'ers (laagbetaald is in dit onderzoek: minimum inkomen plus maximaal 10%) - n=80
- Goedbetaalde zzp'ers (goedbetaald is in dit onderzoek: meer dan 1,5 keer een modaal inkomen) - n=115
- Mensen die voorafgaand aan de coronacrisis al een WW-uitkering hadden - n=112
- Mensen die voorafgaand aan de coronacrisis al een bijstandsuitkering of arbeidsongeschiktheidsuitkering hadden - n=144

Inleiding (2)

- ▶ De gegevens zijn verzameld door middel van een online vragenlijst. Deze vragenlijst is gelijk voor beide groepen, maar bevat verdiepende vragen voor financieel kwetsbare respondenten. De dataverzameling heeft plaatsgevonden van 13 t/m 17 mei 2020.
- ▶ In het volgende hoofdstuk gaan we allereerst in op de antwoorden van het algemeen publiek. Deze uitkomsten worden waar mogelijk vergeleken met de uitkomsten van de [Monitor Financieel Gedrag 2017](#). Significante verschillen worden hierbij benoemd. De Monitor Financieel Gedrag is een tweejaarlijks onderzoek naar de ontwikkelingen op financieel gedrag van consumenten, dat wordt uitgevoerd in opdracht van Wijzer in geldzaken. In de meting van de 2017 zijn op verzoek van Wageningen University & Research een aantal extra vragen over financieel welzijn gesteld.
- ▶ In het tweede hoofdstuk beschrijven we de resultaten van de specifieke (financieel kwetsbare) subgroepen. In de figuren zetten we de resultaten van deze subgroepen af tegen de resultaten van het algemeen publiek. Eventuele significante verschillen zullen in de figuren worden aangegeven met een plus- of minteken (+/-). Een plusteken betekent dat het hoger dan het algemeen publiek is en een minteken betekent dat het lager is dan het algemeen publiek.
- ▶ Wanneer in dit rapport wordt gesproken over een verschil, betreft dit een significant verschil (hetgeen betekent dat het voor 95% zeker is dat de verschillen berusten op werkelijke verschillen en niet op toevallige fluctuaties). Er wordt geen melding gemaakt van verschillen die niet significant zijn.
- ▶ In sommige gevallen tellen de percentages niet op tot het logische totaal 100%. Dit komt door afrondingsverschillen. Daarnaast zijn, bij een deel van de vragen, meerdere antwoorden mogelijk, waardoor het totaalpercentage boven de 100 procent uitkomt.

Resultaten algemeen publiek

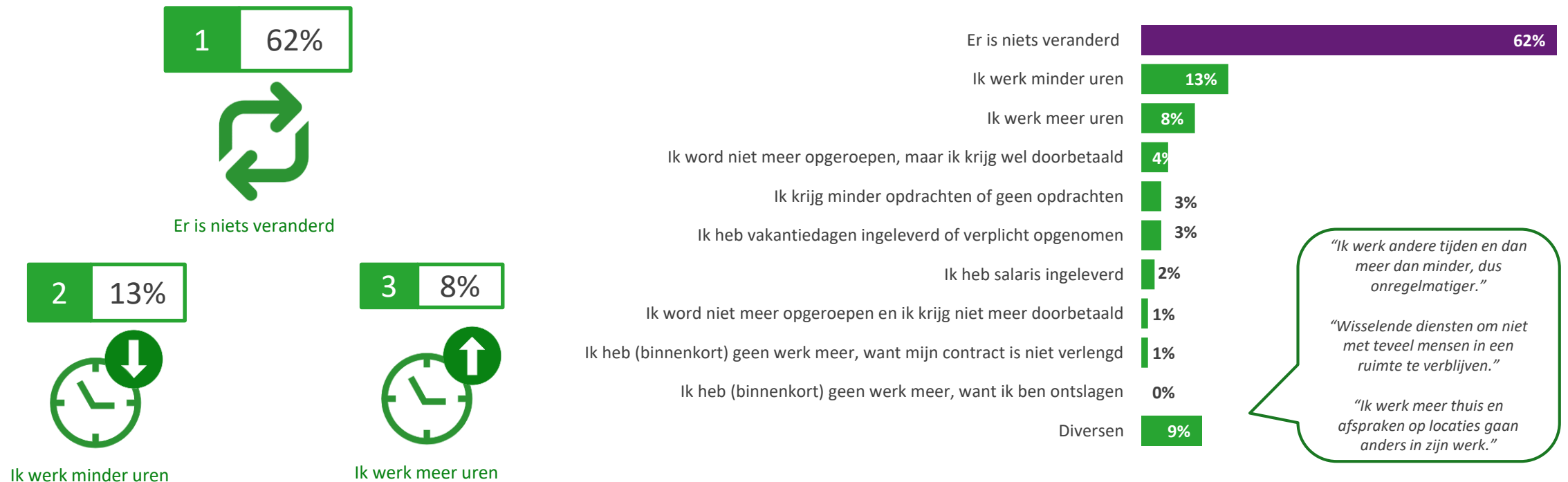
De coronacrisis heeft impact op de werksituatie van sommige Nederlanders; 13 procent werkt minder uren; 8 procent juist meer

Doelgroep:
Algemeen publiek

- De meerderheid van de werkende Nederlanders geeft aan dat er niets is veranderd hun werksituatie (Let op: hier gaat het alleen om het aantal werkuren, oproepen, verplicht opgenomen vakantiedagen, verlengen van contracten en inkomensgerelateerde veranderingen)

In hoeverre heeft de coronacrisis invloed gehad op jouw werksituatie? (meer antwoorden mogelijk, basis: alleen gesteld aan respondenten die voorafgaand aan de coronacrisis een baan hadden) (n=352)

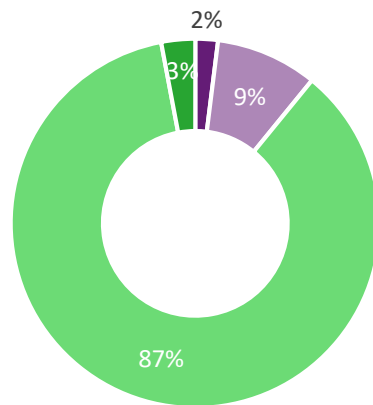

Wanneer we kijken naar het persoonlijke inkomen (dus niet het huishoudinkomen) blijkt dat 11% van de Nederlanders aangeeft dat dit is gedaald

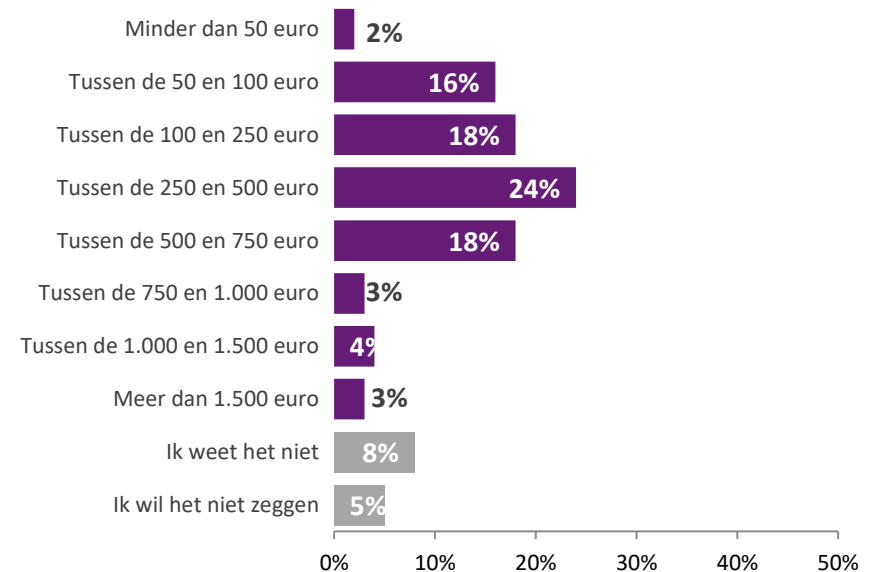
- Wanneer het inkomen sinds het begin van de coronacrisis (begin maart) gedaald of weggevallen is betreft dit voor ruim een derde een inkomensdaling tussen de 50 en 250 euro netto en voor ruim vier op de tien een inkomensdaling tussen de 250 en 750 euro netto.

Is jouw inkomen sinds het begin van de coronacrisis begin maart veranderd?
(n=532)

- Helemaal weggevallen
- Lager geworden
- Gelijk gebleven
- Hoger geworden

Hoeveel is jouw netto inkomen per maand sinds het begin van de coronacrisis (begin maart) gedaald? (basis: alleen gesteld aan respondenten waarvan het inkomen sinds het begin van de coronacrisis is weggevallen of lager geworden) (n=50)

Wanneer inkomsten gedaald zijn door de coronacrisis wordt door bijna de helft eerst naar eigen besparingsmogelijkheden en uitgaven gekeken

- Dit geldt niet voor bijna een derde van de Nederlanders, zij doen (nog) niets en kijken het nog even aan.

Jij hebt aangegeven dat je inkomsten door de coronacrisis zijn gedaald. Hoe heb je daar tot nu toe op gereageerd? (meer antwoorden mogelijk, basis: alleen gesteld aan respondenten waarvan het inkomen sinds het begin van de coronacrisis is weggefallen of lager geworden) (n=50)

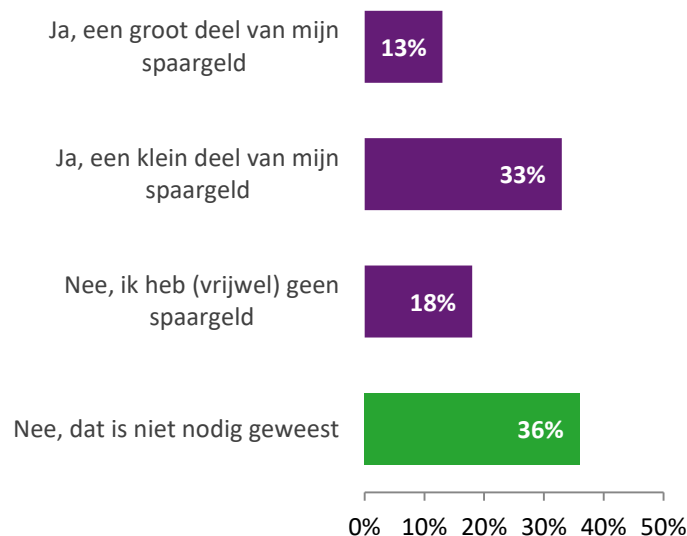

Wanneer het inkomen door de coronacrisis is weggevallen of verlaagd heeft bijna de helft spaargeld moeten gebruiken voor het betalen van rekeningen

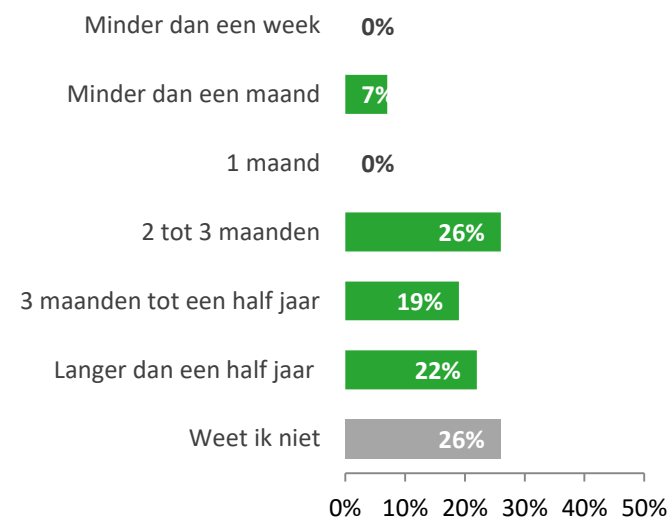

- Voor 18% is dit geen optie, omdat zij (vrijwel) geen spaargeld (meer) hebben.
- Een derde (33%) van de mensen waarbij het inkomen is weggevallen of is verlaagd door de coronacrisis verwacht het nog maximaal drie maanden vol te kunnen houden zonder (nog verder) in de financiële problemen te komen.

Heb je gebruik gemaakt van je spaargeld om de afgelopen weken rekeningen te kunnen betalen? (basis: alleen gesteld aan respondenten waarvan het inkomen sinds het begin van de coronacrisis is weggevallen of lager geworden) (n=50)

Hoe lang zou jij je huidige situatie kunnen volhouden zonder (nog verder) in de financiële problemen te komen? (basis: alleen gesteld aan respondenten waarvan het inkomen sinds het begin van de coronacrisis is weggevallen of lager geworden) (n=50)

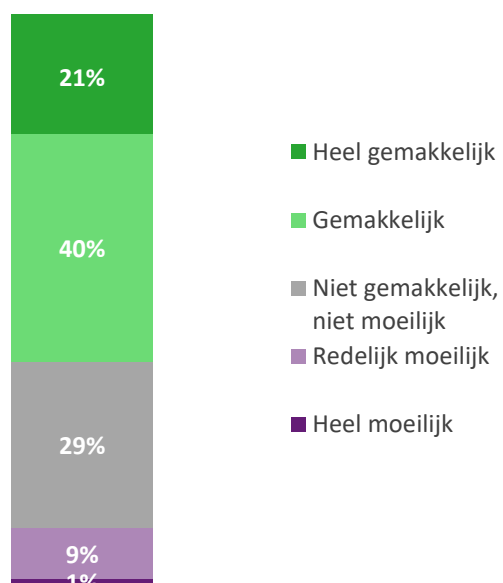

De meerderheid van de Nederlanders kan (heel) gemakkelijk rondkomen met hun inkomen, echter is dat voor 10% redelijk tot heel moeilijk

- Een onverwachte uitgave van €2.000,- is voor drie kwart van de Nederlanders zeker of waarschijnlijk geen probleem. Maar een kwart van de Nederlanders kan deze onverwachte kosten waarschijnlijk of zeker niet opbrengen. Ze hebben geen spaarbuffer (meer). Dat betekent dat ze zich in de schulden zouden moeten steken als bijvoorbeeld de wasmachine en koelkast plotseling stuk gaan.

Kun je (heel) gemakkelijk, redelijk of (heel) moeilijk rondkomen met je inkomen?
(n=532)

Stel, je krijgt volgende maand te maken met onverwachte kosten (uitgaven). Verwacht je dat je daarvoor €2.000,- kan opbrengen? (n=532)

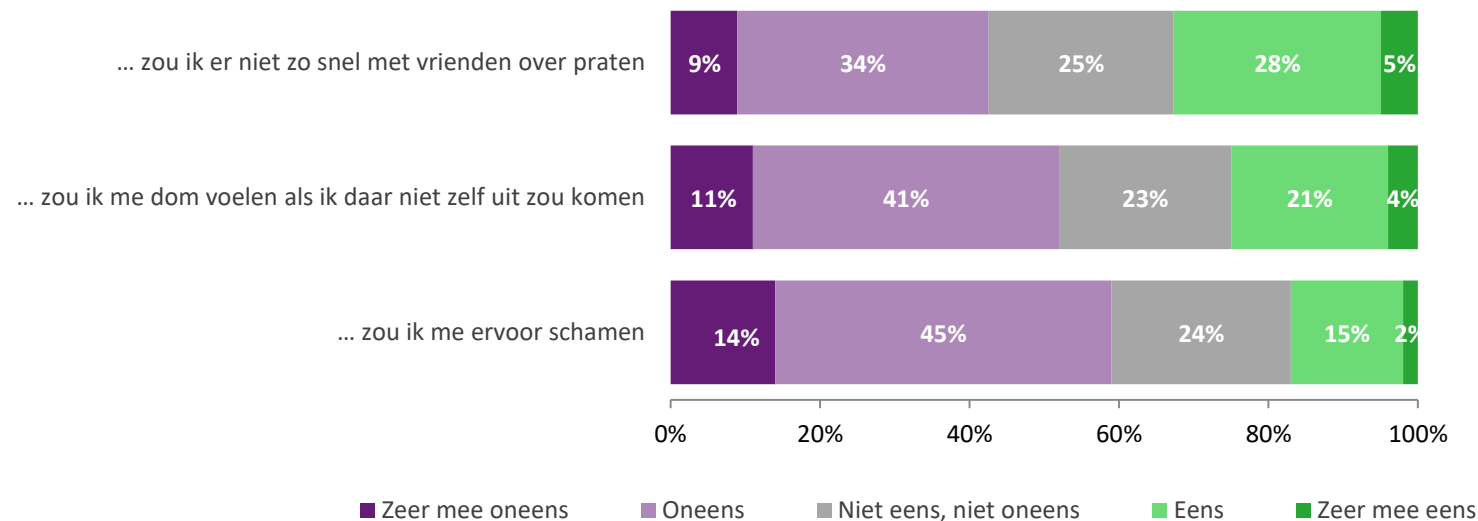
Een derde van de Nederlanders zou er niet zo snel met vrienden over praten als ze geldproblemen zouden hebben door de coronacrisis

- Daarnaast zou 25% zich dom voelen als het niet lukt om zelf weer uit deze geldproblemen te komen en 17% zou zich ervoor schamen.

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? (n=532)

Als ik geldproblemen zou hebben door de coronacrisis, dan...

Bijna twee derde weet niet waar hij terecht kan voor professionele hulp bij geldzorgen, hiervan heeft 8% ook geen idee hoe hij dit kan uitzoeken

- Daarentegen weet ruim een derde wel waar hij/zij terecht kan voor professionele hulp bij geldzorgen, 2% heeft hiervan al gebruikgemaakt of doet dat nu.

Er is veel professionele hulp bij geldzorgen. Denk aan vrijwilligers die je kunnen helpen met je financiële administratie en het bellen naar instanties en denk aan schuldhulpverlening als je schulden hebt. Stel dat je professionele hulp wil hebben bij geldzorgen, weet je dan waar je terecht kunt? (n=532)

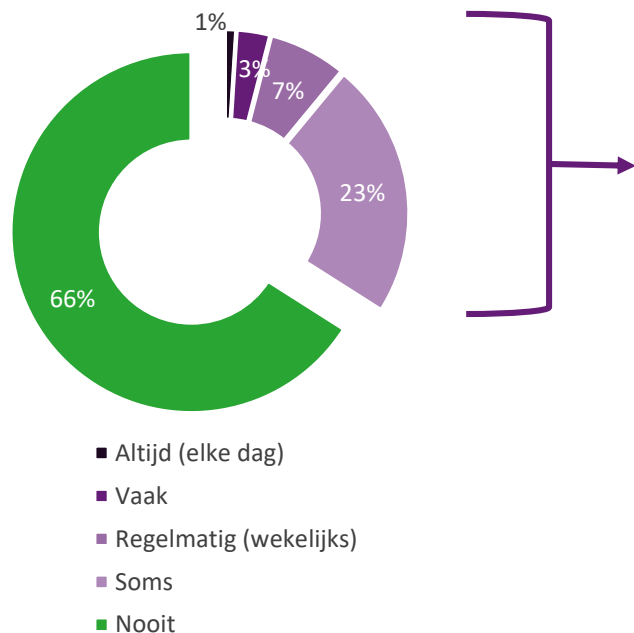

Een derde ervaarde stress in de afgelopen maand door hun financiële situatie, voor 16% had dit (zeer) grote invloed op het dagelijks functioneren

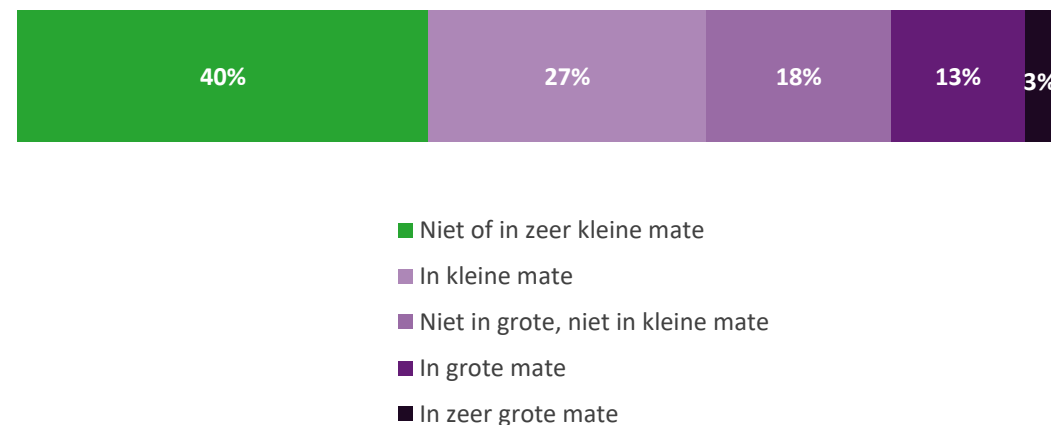

- De vraag is of deze financiële stress aan de coronacrisis is te wijten. Een deel van de Nederlanders ervaart altijd al stress over geldzaken. In 2017 is deze vraag namelijk ook gesteld aan het Nederlands publiek.* Toen bleek dit percentage zelfs nog iets hoger te liggen; 38% ervaarde destijds financiële stress in de voorgaande maand.

Hoe vaak heb je in de afgelopen maand stress ervaren door jouw financiële situatie? (n=532)

In welke mate heeft deze stress over jouw financiële situatie een negatieve invloed op jouw dagelijks functioneren? (basis: alleen gesteld aan respondenten die in de afgelopen maand stress ervaren hebben door hun financiële situatie) (n=172)

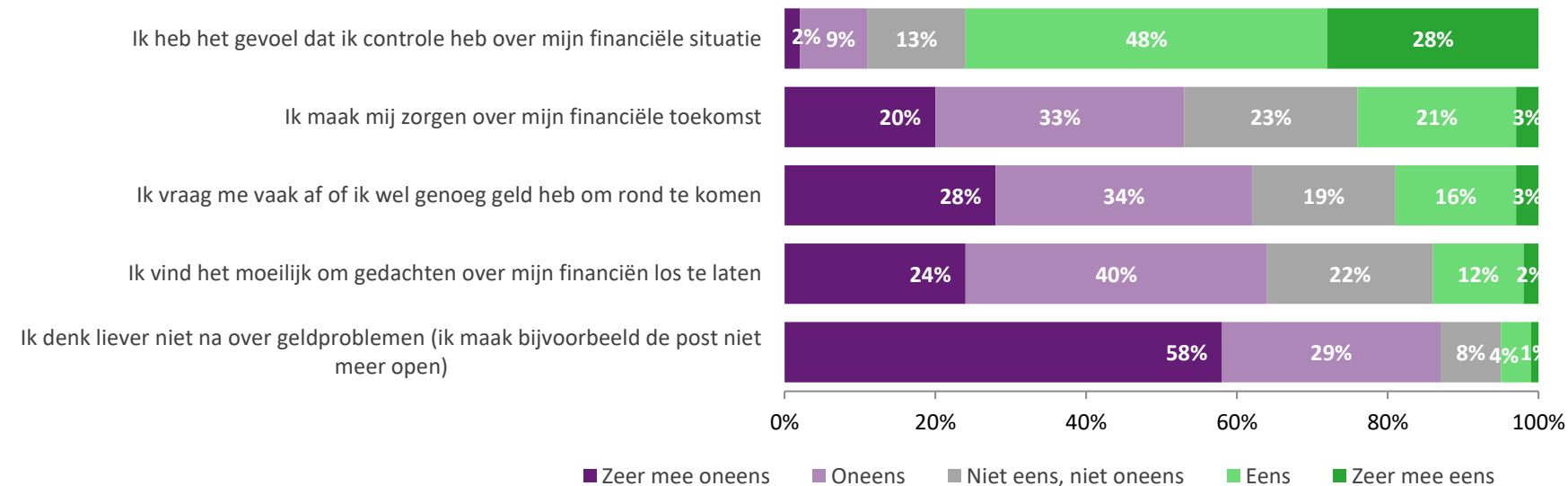
* In 2017 is de [Monitor Financieel Gedrag 2017](#) uitgevoerd. Met deze monitor worden tweejaarlijks de ontwikkelingen op financieel gedrag van consumenten gemeten in opdracht van Wijzer in geldzaken.

24% van de Nederlanders is bezorgd over hun financiële toekomst en 14% vindt het moeilijk om gedachten over hun financiën los te laten

- Die stress heeft ook impact op het dagelijks functioneren. Van alle Nederlanders zegt 14% het moeilijk te vinden om de gedachten over hun financiën los te laten, hetgeen vergelijkbaar is met 2017.*
- In vergelijking met 2017* maken nu meer Nederlanders zich zorgen over hun financiële situatie. In 2017* maakt 16% zich zorgen, nu is dat 24%. Daarnaast hebben nu ook meer Nederlanders (11%) het gevoel geen controle te hebben over de financiële situatie, dat was in 2017* 7%.

De volgende vragen gaan over jouw beleving van jouw financiën. Met financiën bedoelen we zowel jouw geldzaken als je financiële situatie. In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen? (n=532)

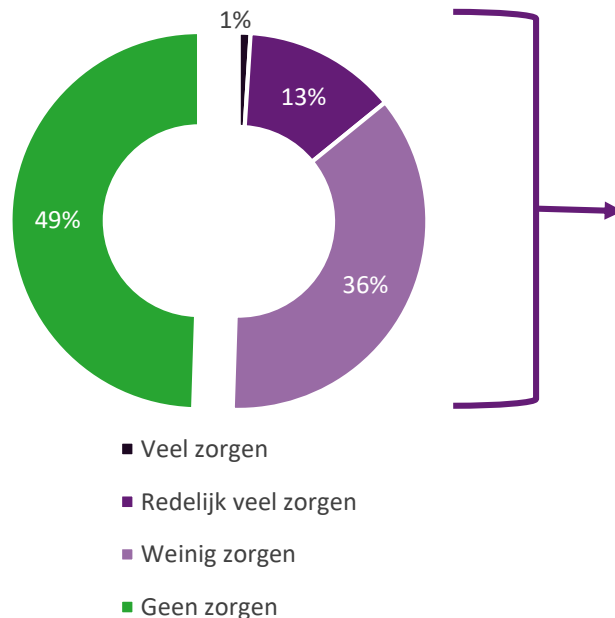
* In 2017 is de [Monitor Financieel Gedrag 2017](#) uitgevoerd. Met deze monitor worden tweejaarlijks de ontwikkelingen op financieel gedrag van consumenten gemeten in opdracht van Wijzer in geldzaken.

De helft maakt zich zorgen over hun geldzaken als gevolg van de coronacrisis, veel van deze zorgen hebben betrekking op het niet hebben van spaargeld

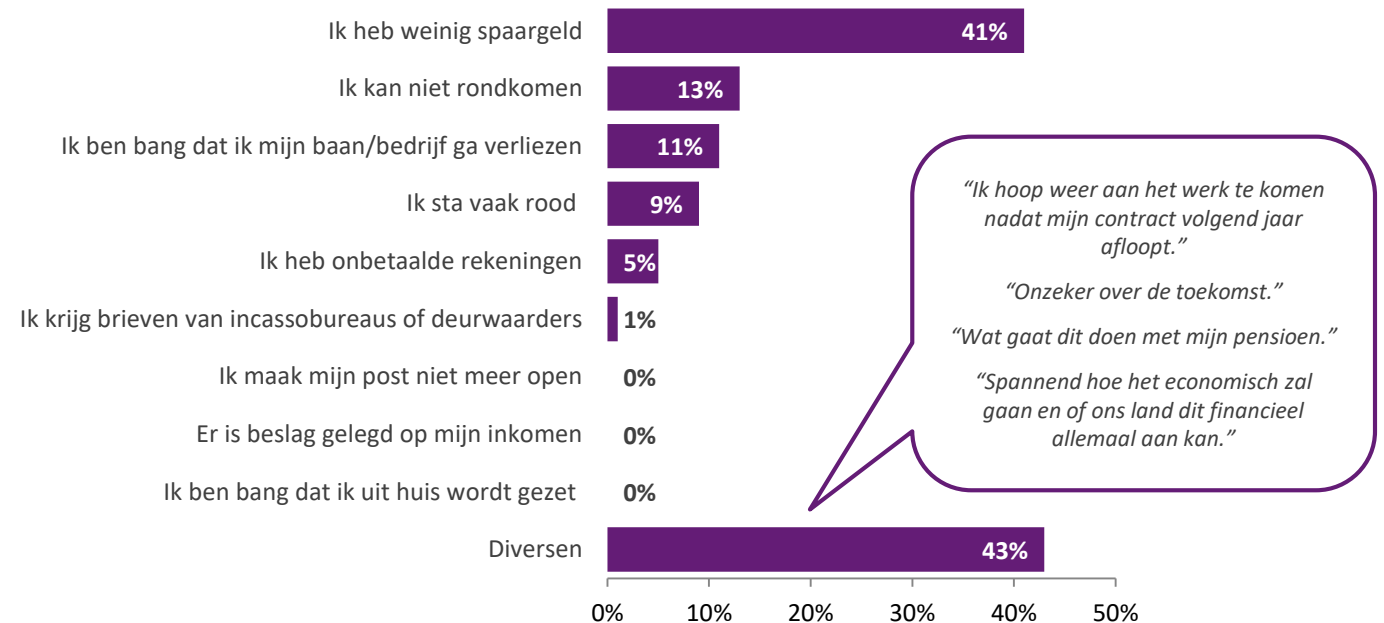

- Los van het feit of Nederlanders stress ervaren van hun geldzaken dat hun dagelijks functioneren beïnvloedt, maakt de helft (51%) van de Nederlanders zich wel (enige tot veel) zorgen over hun geldzaken als gevolg van de coronacrisis.
- De mensen die zich zorgen maken hebben veelal geen acute geldzorgen, maar maken zich zorgen over de toekomst: weinig spaargeld, vinden van een baan en de economisch ontwikkelingen.

In hoeverre maak je je zorgen over jouw geldzaken als gevolg van de coronacrisis? (n=532)

Welke geldzorgen heb je? (meer antwoorden mogelijk, basis: alleen gesteld aan respondenten die zich zorgen maken over hun geldzaken als gevolg van de coronacrisis) (n=262)

"Ik hoop weer aan het werk te komen nadat mijn contract volgend jaar afloopt."

"Onzeker over de toekomst."

"Wat gaat dit doen met mijn pensioen."

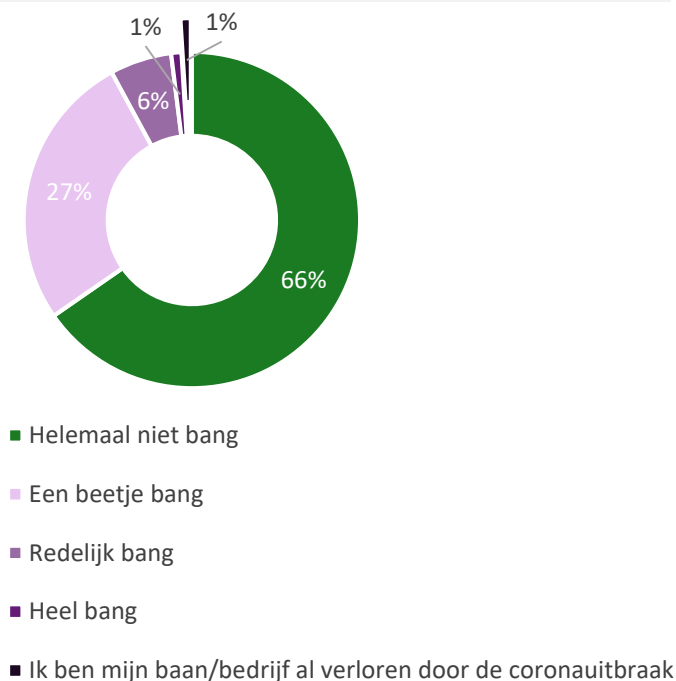
"Spannend hoe het economisch zal gaan en of ons land dit financieel allemaal aan kan."

Een derde van de Nederlanders met een baan/bedrijf voorafgaand aan de coronacrisis is bang dat zij hun baan/bedrijf zal verliezen door de coronacrisis

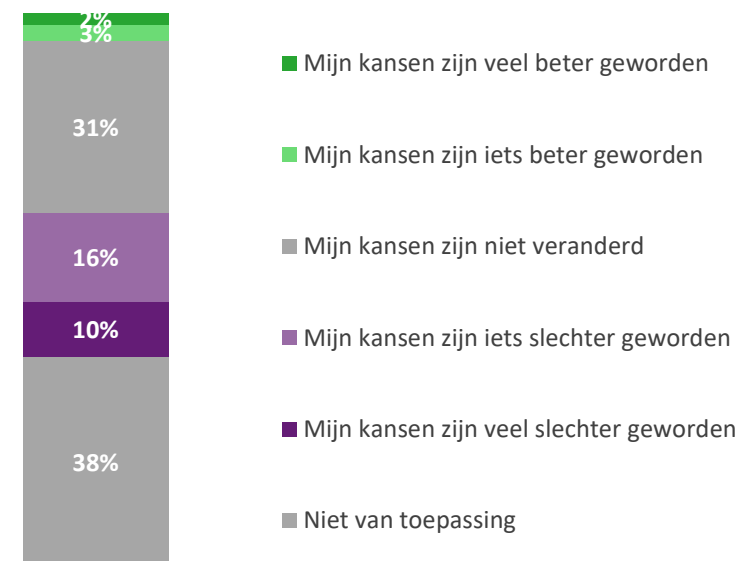

- Van alle Nederlanders denkt een kwart dat de kansen op de arbeidsmarkt iets tot veel slechter zijn geworden door de coronacrisis, een derde denkt dat deze kans niet veranderd is en 5% denkt dat de kansen iets of veel beter zijn geworden.

Ben je door de coronacrisis bang om je baan/bedrijf te verliezen? (basis: alleen gesteld aan respondenten die voorafgaand aan de coronacrisis een baan/bedrijf hadden) (n=352)

Wat denk je? Zijn je kansen op de arbeidsmarkt veranderd door de coronacrisis? (n=532)

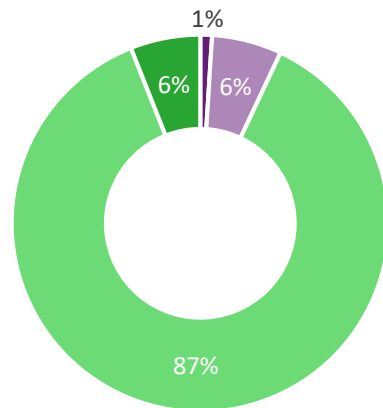

Veel Nederlanders denken dat hun inkomen de komende 3 maanden gelijk zal blijven aan het huidige inkomen, 7% verwacht een daling

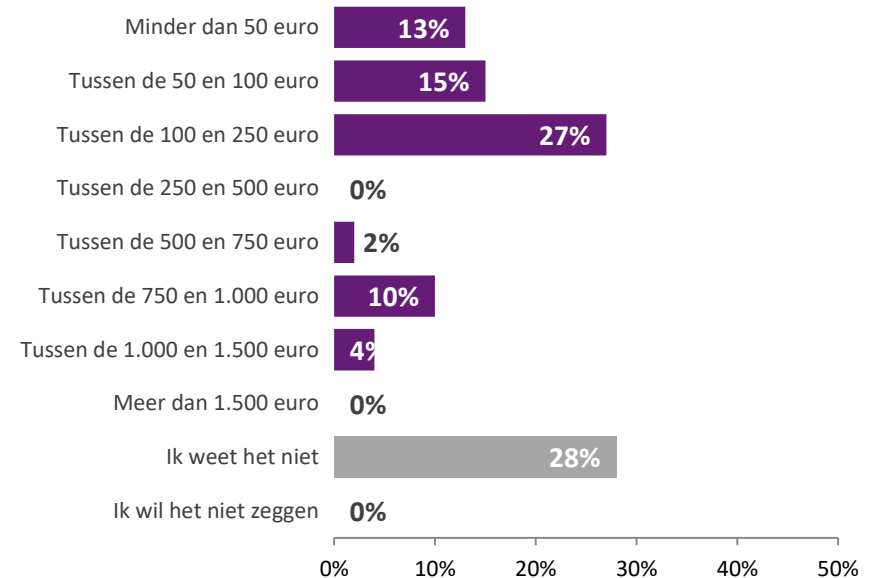
- Ruim de helft van de mensen die de komende drie maanden een inkomensdaling verwachten, denken dat het om een bedrag van maximaal €250 zal gaan. 16% verwacht een grotere inkomensdaling.

Denk je dat jouw inkomen in de komende drie maanden zal veranderen ten opzichte van wat het nu is? (n=532)

- (Waarschijnlijk) helemaal weggefallen
- (Waarschijnlijk) lager geworden
- (Waarschijnlijk) gelijk gebleven
- (Waarschijnlijk) hoger geworden

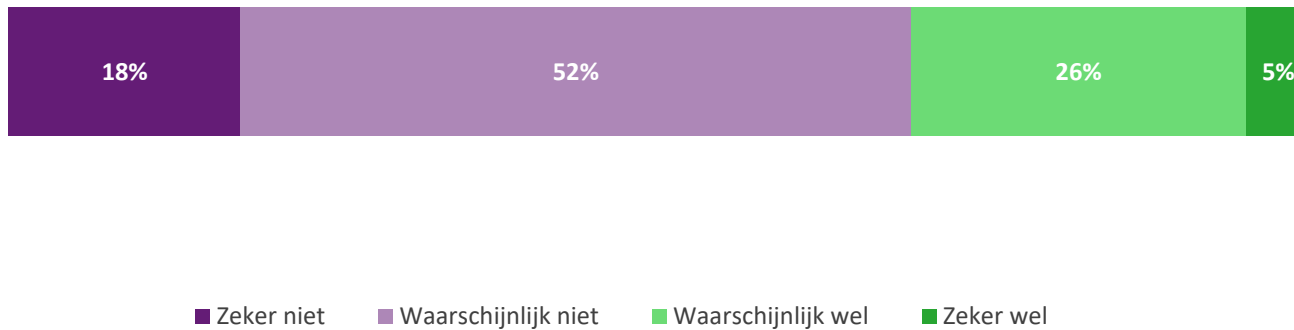
Hoeveel zal jouw netto inkomen in de komende drie maanden dalen, denk je? (basis: alleen gesteld aan respondenten die denken dat hun inkomen de komende drie maanden zal weggeven of lager zal worden) (n=30)

Zeven op de tien Nederlanders verwachten niet dat de inkomenssituatie aan het einde van het jaar is verbeterd

In hoeverre denk je dat je inkomensituatie aan het eind van het jaar is verbeterd ten opzichte van nu? (n=532)

Resultaten financieel kwetsbare groepen

De werksituatie van laagbetaalden met flexibel contract en (laagbetaalde) zzp'ers worden het meest negatief beïnvloed door de coronacrisis

- Laagbetaalde werknemers met een flexibel contract worden vaak minder opgeroepen en doorbetaald. Laagbetaalde zzp'ers en ook goedbetaalde zzp'ers krijgen vaker minder of geen opdrachten. Voor een groot deel van deze subgroepen is de werksituatie door de coronacrisis drastisch veranderd.
- De antwoorden van laagbetaalde werknemers met een vast contract lijken op die van het algemeen publiek. De meerderheid geeft aan dat er niets is veranderd. Ze geven vaker dan het algemeen publiek aan dat ze minder uren werken door de coronacrisis.

In hoeverre heeft de coronacrisis invloed gehad op jouw werksituatie? (meer antwoorden mogelijk, basis: alleen gesteld aan respondenten die voorafgaand aan de coronacrisis een baan hadden) (Algemeen publiek n=352, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115) Weergave top 3 meest gegeven antwoorden, voor volledige data zie bijlage pagina 47

Algemeen publiek	Laagbetaalde werknemers met flexibel contract	Laagbetaalde werknemers met vast contract	Laagbetaalde zzp'er	Goedbetaalde zzp'er
1 Er is niets veranderd (62%)	1 Ik wordt niet meer opgeroepen en ik krijg niet meer doorbetaald (31% +)	1 Er is niets veranderd (58%)	1 Ik krijg minder opdrachten of geen opdrachten (40% +)	1 Er is niets veranderd (32% -)
2 Ik werk minder uren (13%)	2 Er is niets veranderd (21% -)	2 Ik werk minder uren (22% +)	2 Ik werk minder uren (25% +)	2 Ik krijg minder opdrachten of geen opdrachten (31% +)
3 Diversen (9%)	3 Ik werk minder uren (19%)	3 Ik werk meer uren (8%)	3 Er is niets veranderd (16% -)	3 Ik werk minder uren (30% +)

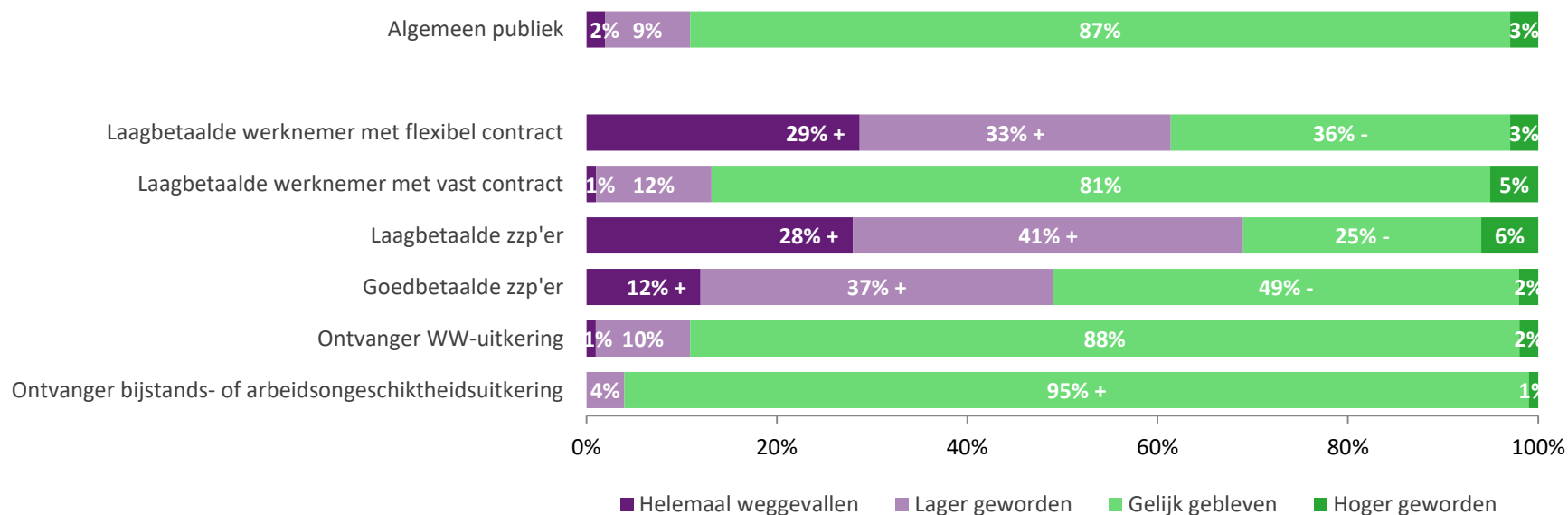
+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Sinds het begin van de coronacrisis is het inkomen van zzp'ers en laagbetaalden met flexibel contract vaker verminderd

- Zowel de laagbetaalde zzp'er, als de goedbetaalde zzp'er, en de laagbetaalde werknemer met flexibel contract, hebben significant vaker dan het algemene publiek inkomensverlies of het inkomen valt geheel weg sinds het begin van de coronacrisis. Minder vaak bleef bij deze subgroepen het inkomen gelijk.

Is jouw inkomen sinds het begin van de coronacrisis begin maart veranderd? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144)

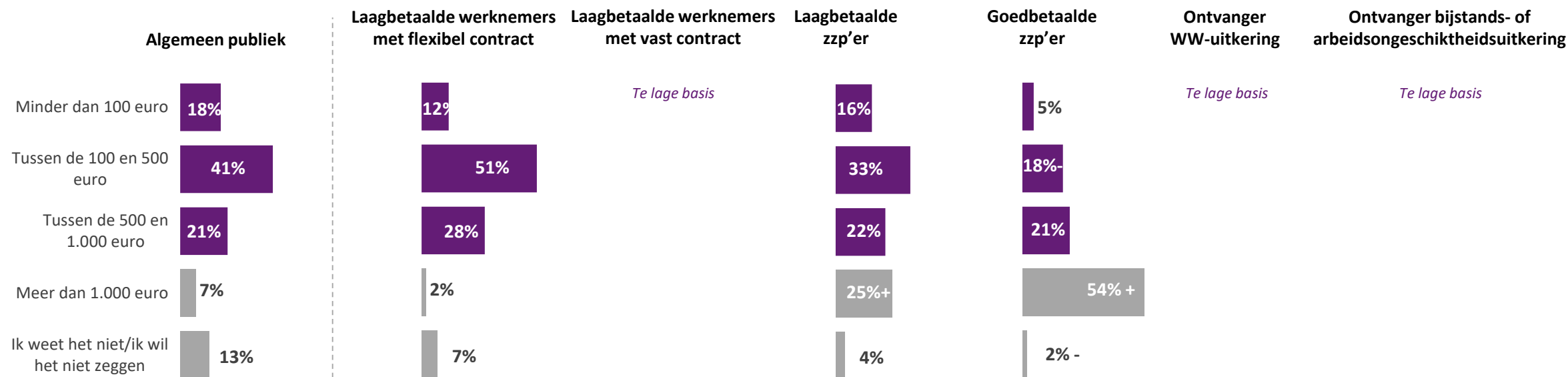
+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Het netto maandinkomen van de zzp'er is het meest gedaald sinds het begin van de coronacrisis

- Van de goedbetaalde zzp'ers met een inkomensdaling heeft meer dan de helft een daling in het inkomen van meer dan 1.000 euro.
- Onder de laagbetaalde zzp'ers met een inkomensdaling is bij een kwart het netto maandinkomen met meer van 1.000 euro gedaald.

Hoeveel is jouw netto inkomen per maand sinds het begin van de coronacrisis (begin maart) gedaald? (basis: alleen gesteld aan respondenten waarvan het inkomen sinds het begin van de coronacrisis is weggevallen of lager geworden) (Algemeen publiek n=50, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=43, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=22, Laagbetaalde zzp'er n=55, Goedbetaalde zzp'er n=57, Ontvanger WW-uitkering n=12, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=6)

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

De meesten hebben niet gereageerd op de inkomstendaling en kijken het nog even aan

- Zowel goedbetaalde zzp'ers als laagbetaalden met flexibel contract geven het vaakst aan op geen van de aangegeven manieren te hebben gereageerd op de inkomensdaling en het nog even aan te kijken.
- De laagbetaalde zzp'ers vroegen de passende inkomensondersteunende regelingen van de overheid vaker aan. Goedbetaalde zzp'ers hebben juist vaker informatie opgezocht over deze regelingen van de overheid.

Jij hebt aangegeven dat je inkomsten door de coronacrisis zijn gedaald. Hoe heb je daar tot nu toe op gereageerd? (meer antwoorden mogelijk, basis: alleen gesteld aan respondenten waarvan het inkomen sinds het begin van de coronacrisis is weggevallen of lager geworden) (Algemeen publiek n=50, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=43, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=22, Laagbetaalde zzp'er n=55, Goedbetaalde zzp'er n=57, Ontvanger WW-uitkering n=12, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=6)
Weergave top 3 meest gegeven antwoorden, voor volledige data zie bijlage pagina 48

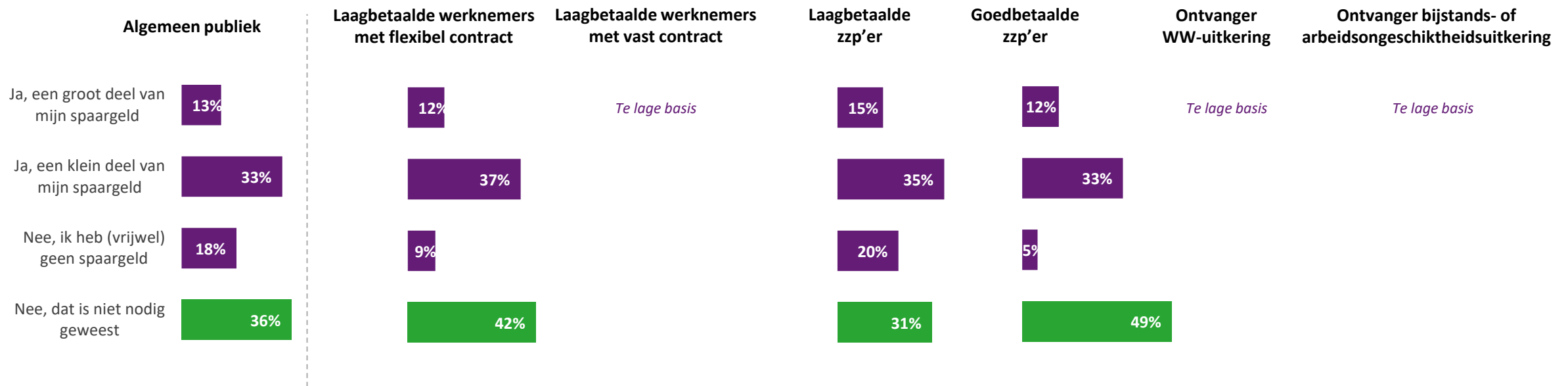
Algemeen publiek	Laagbetaalde werknemers met flexibel contract	Laagbetaalde werknemers met vast contract	Laagbetaalde zzp'er	Goedbetaalde zzp'er	Ontvanger WW-uitkering	Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering
<p>1 Geen van deze (ik kijk het nog even aan) (31%)</p>	<p>1 Geen van deze (ik kijk het nog even aan) (37%)</p>	<i>Te lage basis</i>	<p>1 Ik heb de regelingen van de overheid die bij mij passen aangevraagd (33% +)</p>	<p>1 Geen van deze (ik kijk het nog even aan) (44%)</p>	<i>Te lage basis</i>	<i>Te lage basis</i>
<p>2 Ik heb gekeken waarop ik kan besparen (25%)</p>	<p>2 Ik ben begonnen om mijn uitgaven beter bij te houden (23%)</p>		<p>2 Ik heb informatie gezocht over inkomensondersteunende regelingen van de overheid (25%)</p>	<p>2 Ik heb informatie gezocht over inkomensondersteunende regelingen van de overheid (30% +)</p>		
<p>3 Ik ben begonnen om mijn uitgaven beter bij te houden (23%)</p>	<p>3 Ik heb gekeken waarop ik kan besparen (21%)</p>		<p>3 Geen van deze (ik kijk het nog even aan) (24%)</p>	<p>3 Ik heb gekeken waarop ik kan besparen (21%)</p>		

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Van alle groepen met een gedaald inkomen heeft bijna de helft de afgelopen weken spaargeld gebruikt voor het betalen van rekeningen

Heb je gebruik gemaakt van je spaargeld om de afgelopen weken rekeningen te kunnen betalen? (basis: alleen gesteld aan respondenten waarvan het inkomen sinds het begin van de coronacrisis is weggefallen of lager geworden) (Algemeen publiek n=50, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=43, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=22, Laagbetaalde zzp'er n=55, Goedbetaalde zzp'er n=57, Ontvanger WW-uitkering n=12, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=6)

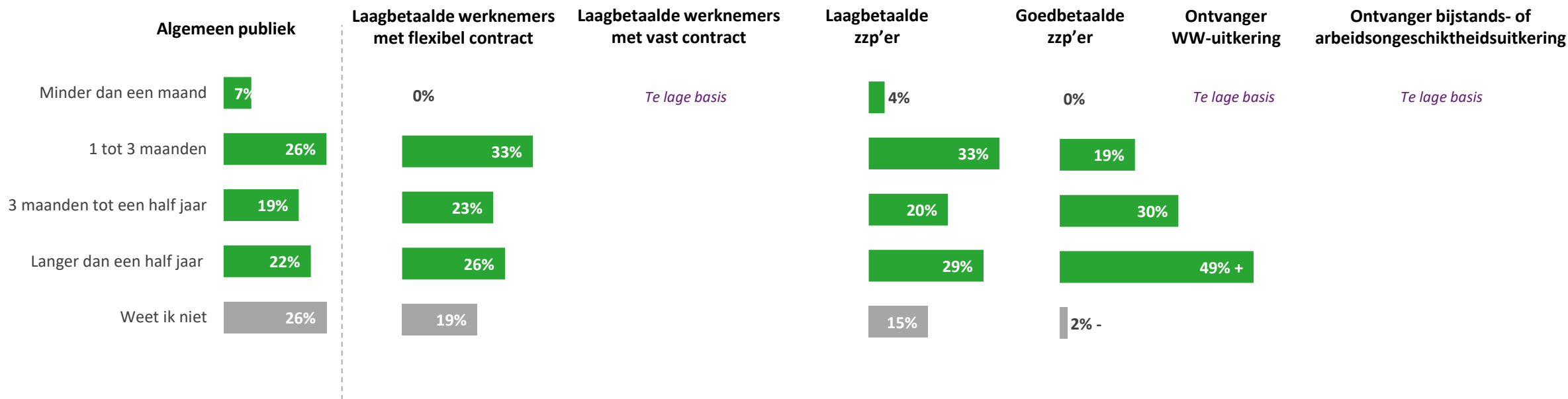

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Van diegenen bij wie het inkomen is gedaald: goedbetaalde zzp'ers kunnen de huidige situatie het langst volhouden zonder in financiële problemen te komen

Hoe lang zou jij je huidige situatie kunnen volhouden zonder (nog verder) in de financiële problemen te komen? (basis: alleen gesteld aan respondenten waarvan het inkomen sinds het begin van de coronacrisis is weggevallen of lager geworden) (Algemeen publiek n=50, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=43, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=22, Laagbetaalde zzp'er n=55, Goedbetaalde zzp'er n=57, Ontvanger WW-uitkering n=12, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=6)

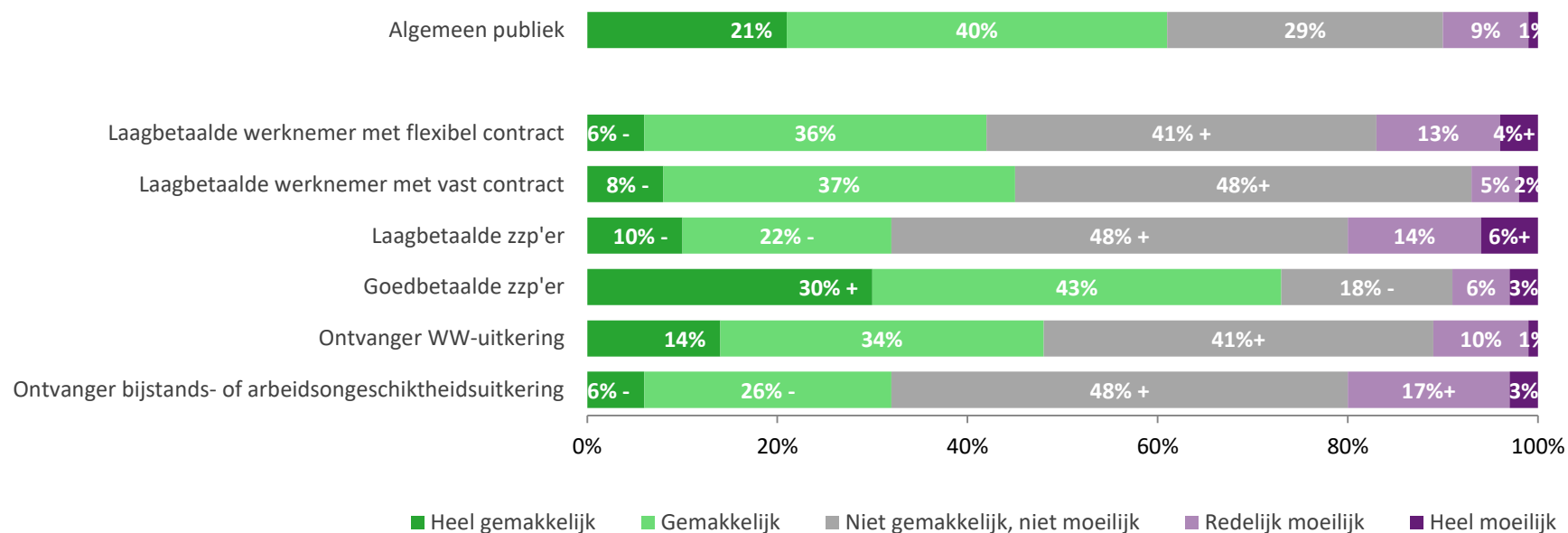
+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Ontvangers van een bijstands- of een arbeidsongeschiktheidsuitkering en laagbetaalde zzp'ers kunnen vaker moeilijk rondkomen met hun inkomen

- Goedbetaalde zzp'ers kunnen juist vaker (heel) gemakkelijk rondkomen met hun inkomen.

Kun je (heel) gemakkelijk, redelijk of (heel) moeilijk rondkomen met je inkomen? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144)

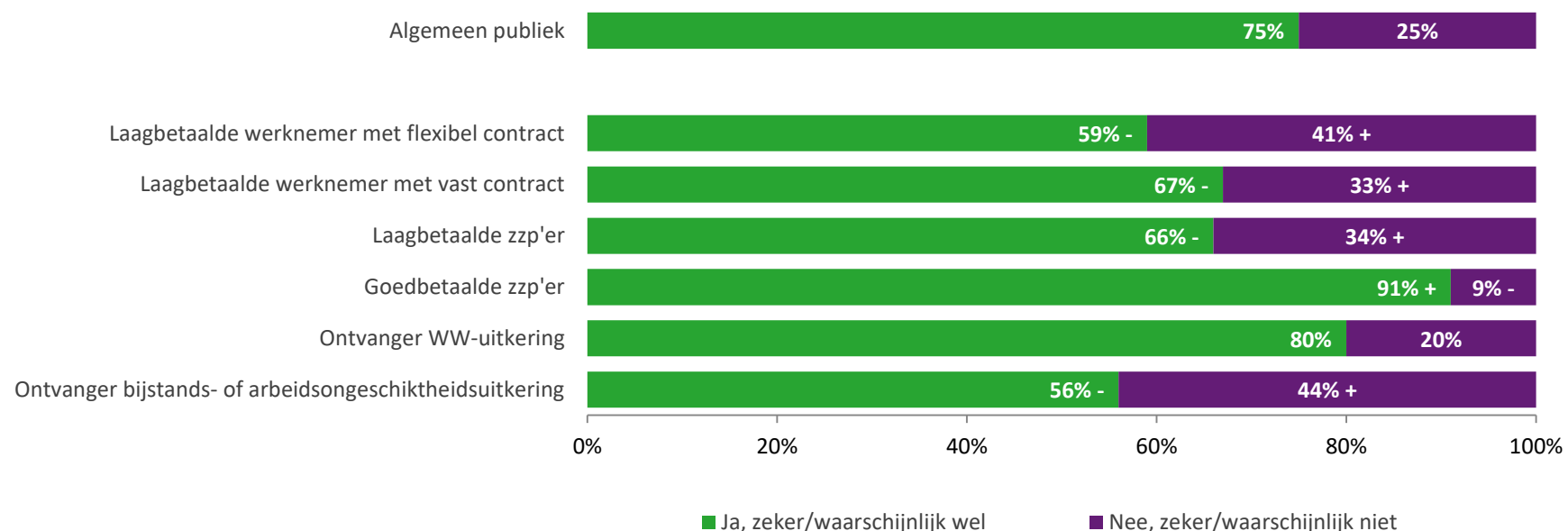
+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Ruim vier op de tien laagbetaalden met flexibel contract en ontvangers van een bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering kunnen onverwachte kosten niet opbrengen

- Naast laagbetaalden met een flexibel contract en ontvangers van een bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering geven ook laagbetaalden met een vast contract en laagbetaalde zzp'ers vaker aan onverwachte uitgave van €2.000,- waarschijnlijk of zeker niet op te kunnen brengen.
- Onder goedbetaalde zzp'ers en WW-uitkering ontvangers verwachten de meesten deze onverwachte kosten waarschijnlijk of zeker wel op te kunnen brengen.

Stel, je krijgt volgende maand te maken met onverwachte kosten (uitgaven). Verwacht je dat je daarvoor €2.000,- kan opbrengen? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144)

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Circa drie op de tien zou niet snel met vrienden praten over geldproblemen door corona, alleen laagbetaalde zzp'ers zouden dit sneller doen

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144) Deel 1

Als ik geldproblemen zou hebben door de coronacrisis, dan...

...zou ik er niet zo snel met vrienden over praten

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

De percentages in deze figuren tellen niet op tot 100%, omdat de middencategorie niet wordt getoond.

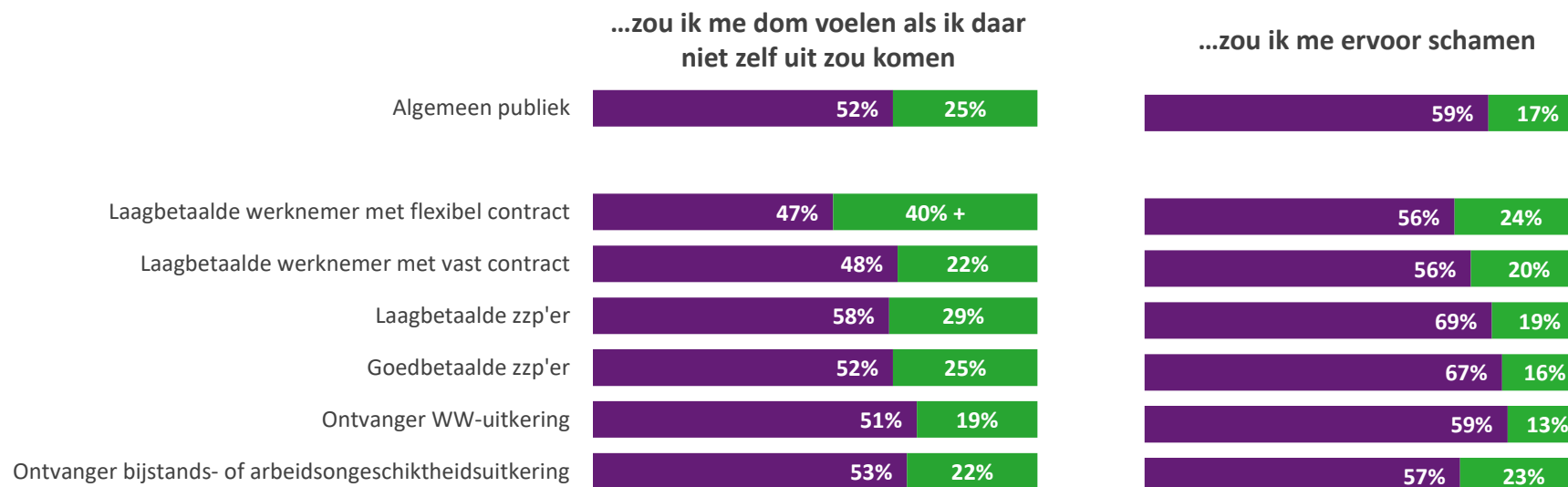
Laagbetaalden met een flexibel contract geven vaker aan zich dom te voelen als ze niet alleen uit geldproblemen veroorzaakt door corona kunnen komen

- Binnen alle subgroepen geeft circa zes op de tien aan dat zij zich zouden schamen als zij in de geldproblemen zouden komen door de coronacrisis.

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende stellingen? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144) Deel 2

Als ik geldproblemen zou hebben door de coronacrisis, dan...

■ (Zeer mee) oneens ■ (Zeer mee) eens

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

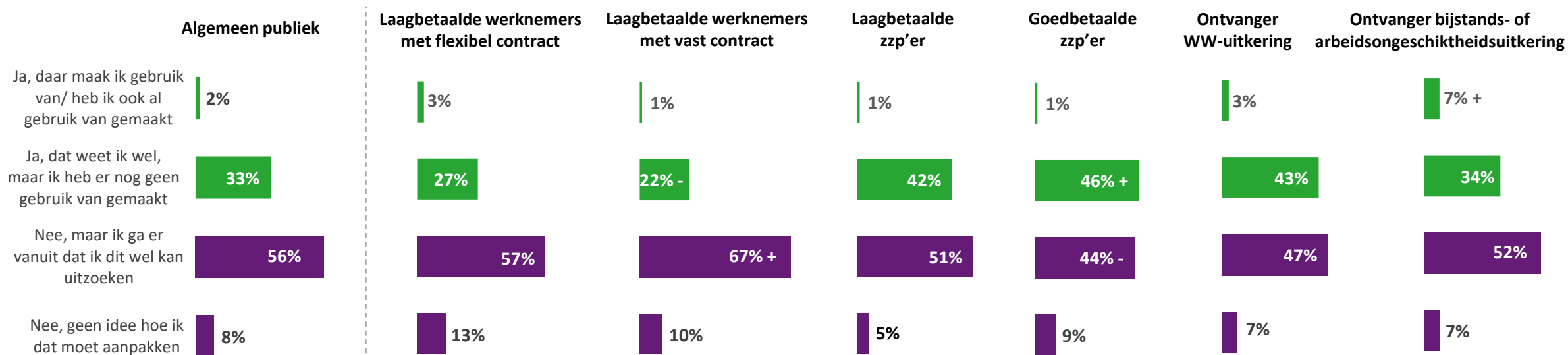
De percentages in deze figuren tellen niet op tot 100%, omdat de middencategorie niet wordt getoond.

Goedbetaalde zzp'ers zeggen vaker te weten waar zij terecht kunnen voor professionele hulp bij geldzorgen, maar hebben het nog niet nodig gehad

- Laagbetaalde werknemers met een vast contract weten vaker nog niet waar ze professionele hulp kunnen krijgen bij geldproblemen, maar gaan er vanuit dat zij dit wel kunnen uitzoeken.
- Ontvangers van een bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering hebben vaker al gebruik gemaakt van deze hulp.

Er is veel professionele hulp bij geldzorgen. Denk aan vrijwilligers die je kunnen helpen met je financiële administratie en het bellen naar instanties en denk aan schuldhulpverlening als je schulden hebt. Stel dat je professionele hulp wil hebben bij geldzorgen, weet je dan waar je terecht kunt? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144)

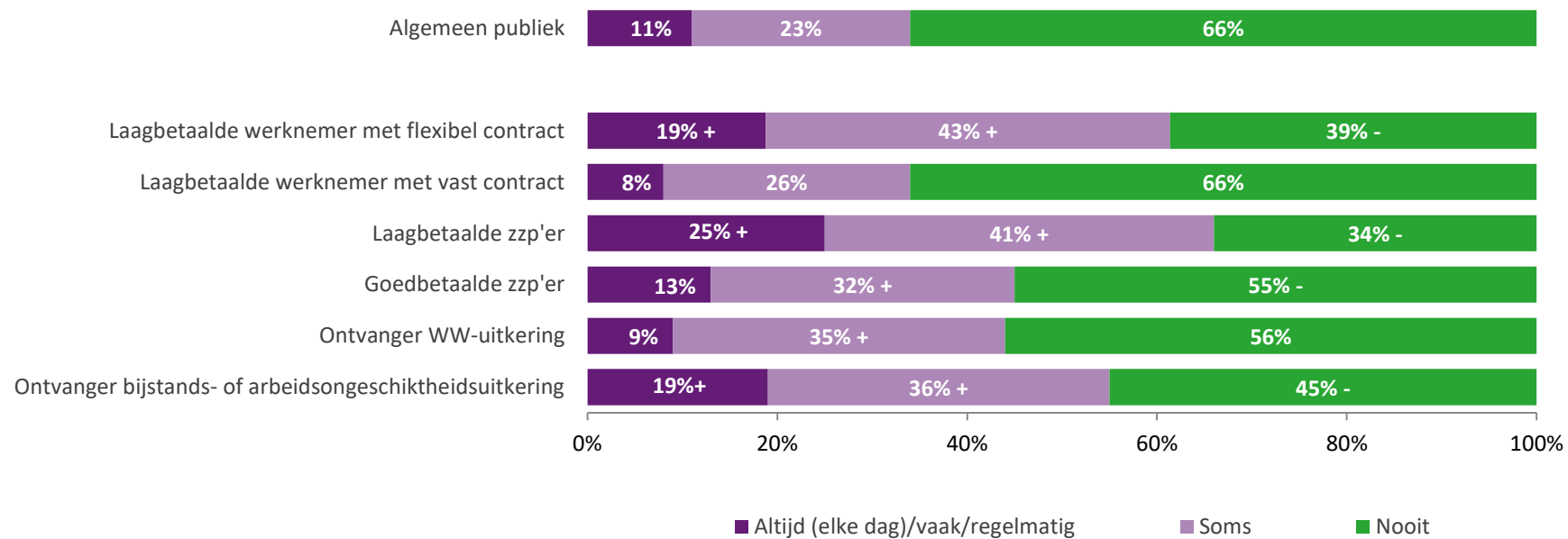

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Laagbetaalde zzp'ers, werknemers met flexibel contract en ontvangers bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering van ervaren vaker dagelijks tot regelmatig stress door hun financiële situatie

Hoe vaak heb je in de afgelopen maand stress ervaren door jouw financiële situatie? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144)

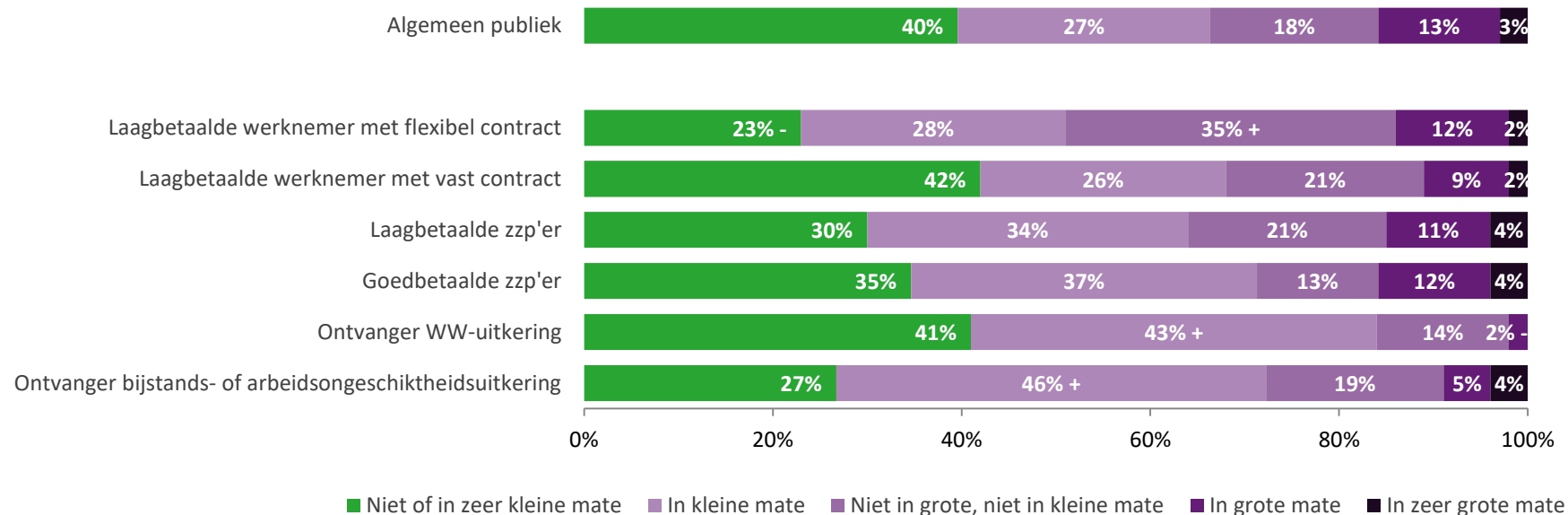

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Bij ontvangers van een WW-uitkering heeft de stress over hun financiële situatie de minste invloed op het dagelijks functioneren

In welke mate heeft deze stress over jouw financiële situatie een negatieve invloed op jouw dagelijks functioneren? (basis: alleen gesteld aan respondenten die in de afgelopen maand stress ervaren hebben door hun financiële situatie) (Algemeen publiek n=172, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=43, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=57, Laagbetaalde zzp'er n=53, Goedbetaalde zzp'er n=52, Ontvanger WW-uitkering n=49, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=79)

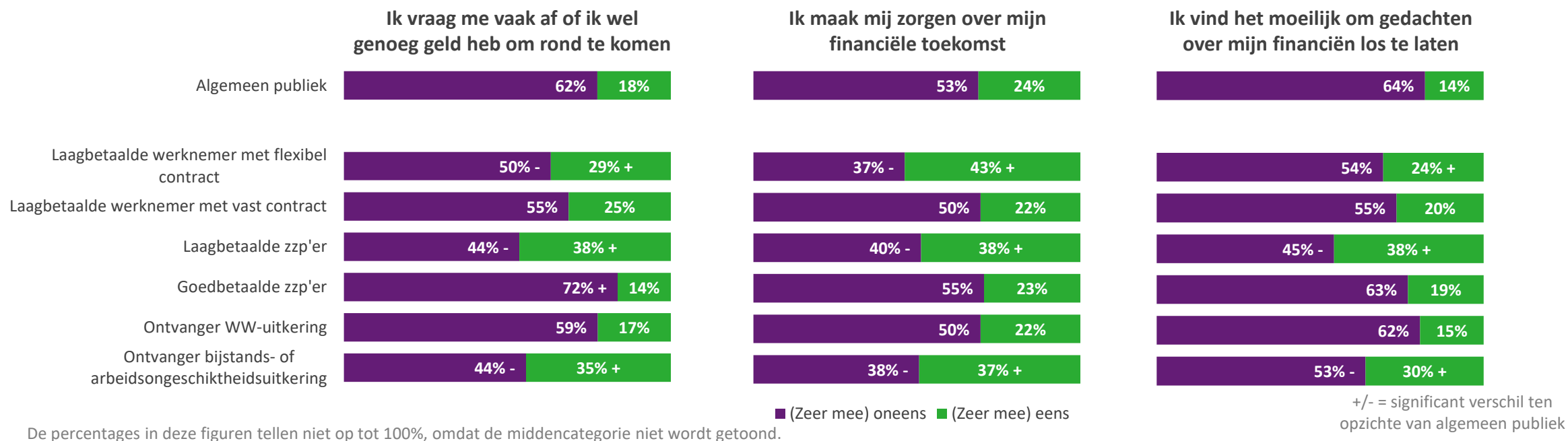
+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Financiën houden laagbetaalde zzp'ers, laagbetaalden met flexibel contract en bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangers meer bezig

- Zij geven vaker aan zich af te vragen of ze wel genoeg geld hebben om rond te komen, dat zij zich zorgen maken om hun financiële toekomst en dat zij het moeilijk vinden om gedachten over hun financiën los te laten, in vergelijking met het algemeen publiek.

De volgende vragen gaan over jouw beleving van jouw financiën. Met financiën bedoelen we zowel jouw geldzaken als je financiële situatie. In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144) Deel 1

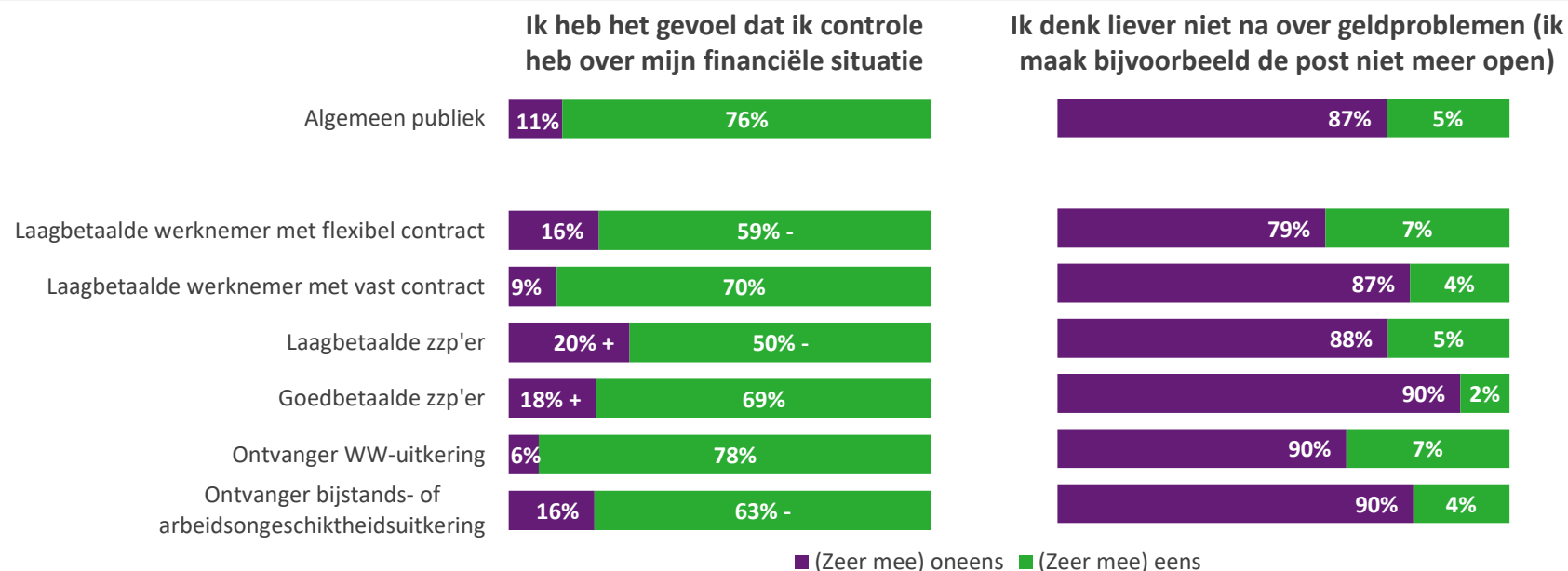

Voor alle groepen geldt dat zij (eventuele) geldproblemen niet negeren

- Laagbetaalde zzp'ers, laagbetaalde werknemers met een flexibel contract en bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangers hebben minder vaak het gevoel dat zij controle hebben over hun financiële situatie dan het algemeen publiek.
- Daarnaast geven zzp'ers vaker aan geen controle te hebben over hun financiële situatie, maar dat is mogelijk te verklaren door de aard van het werk.

De volgende vragen gaan over jouw beleving van jouw financiën. Met financiën bedoelen we zowel jouw geldzaken als je financiële situatie. In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande stellingen? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144) Deel 2

De percentages in deze figuren tellen niet op tot 100%, omdat de middencategorie niet wordt getoond.

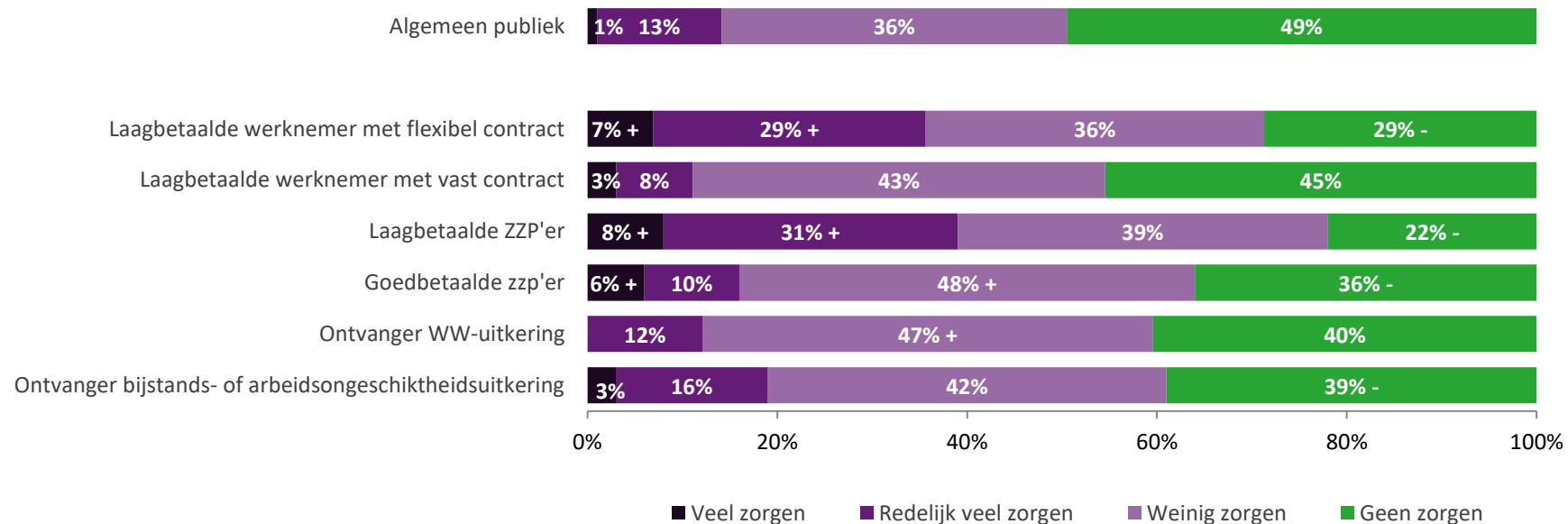
+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Bijna vier op de tien laagbetaalden met flexibel contract en laagbetaalde zzp'ers maken zich (redelijk) veel zorgen over geldzaken door de coronacrisis

- Deze twee groepen maken zich, in vergelijking met het algemeen publiek en de andere groepen, de meeste zorgen.
- Alle subgroepen, behalve laagbetaalden met een vast contract, maken zich vaker enkele zorgen dan het algemeen publiek wat betreft hun geldzaken als gevolg van de coronacrisis.

In hoeverre maak je je zorgen over jouw geldzaken als gevolg van de coronacrisis? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144)

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

De meeste geldzorgen van alle (werkende) subgroepen gaan over te weinig spaargeld en de angst om hun baan/bedrijf te verliezen

- Onder laagbetaalden met flexibel contract is de angst om hun baan te verliezen veruit het grootst.
- Ook worden door bijna alle subgroepen andere geldzorgen genoemd. Deze hebben veelal betrekking op de langere termijn, zoals het pensioen, op langer termijn minder opdrachten, instorten van de economie, onzekerheid van de toekomst, korten op uitkeringen en toeslagen, studiekosten voor kinderen niet meer kunnen betalen, geen nieuwe passende baan meer kunnen vinden, etc.

Welke geldzorgen heb je? (meer antwoorden mogelijk, basis: alleen gesteld aan respondenten die zich zorgen maken over hun geldzaken als gevolg van de coronacrisis) (Algemeen publiek n=262, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=50, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=91, Laagbetaalde zzp'er n=62, Goedbetaalde zzp'er n=74, Ontvanger WW-uitkering n=67, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=89) Weergave top 3 meest gegeven antwoorden, voor volledige data zie bijlage pagina 49

Algemeen publiek	Laagbetaalde werknemers met flexibel contract	Laagbetaalde werknemers met vast contract	Laagbetaalde zzp'er	Goedbetaalde zzp'er	Ontvanger WW-uitkering	Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering
1 Diversen (43%)	1 Ik ben bang dat ik mijn baan/bedrijf ga verliezen (44% +)	1 Ik heb weinig spaargeld (47%)	1 Ik heb weinig spaargeld (44%)	1 Diversen (53%)	1 Diversen (57%)	1 Ik heb weinig spaargeld (48%)
2 Ik heb weinig spaargeld (41%)	2 Ik heb weinig spaargeld (34%)	2 Diversen (25% -)	2 Diversen (32%)	2 Ik heb weinig spaargeld (24% -)	2 Ik heb weinig spaargeld (31%)	2 Diversen (36%)
3 Ik kan niet rondkomen (13%)	3 Ik kan niet rondkomen (19%)	3 Ik ben bang dat ik mijn baan/bedrijf ga verliezen (22% +)	3 Ik ben bang dat ik mijn baan/bedrijf ga verliezen (21% +)	3 Ik ben bang dat ik mijn baan/bedrijf ga verliezen (19%)	3 Ik sta vaak rood (9%)	3 Ik kan niet rondkomen (20%)

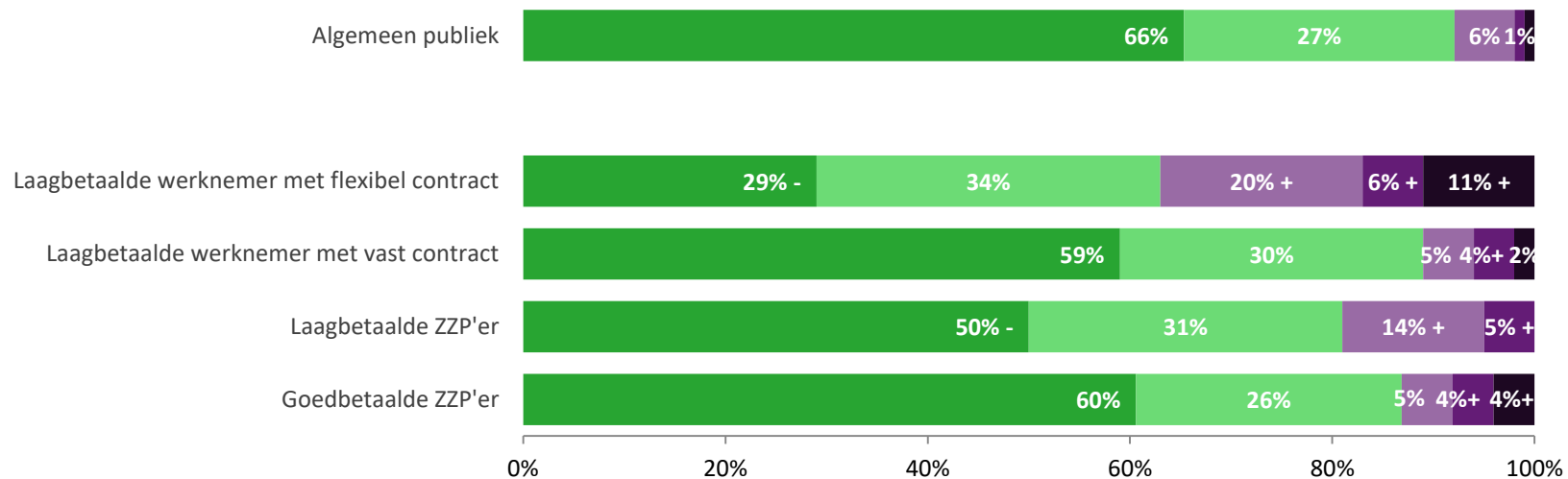
+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Laagbetaalde werknemers met flexibel contract en laagbetaalde zzp'ers hebben de meeste angst om door de coronacrisis hun baan/bedrijf te verliezen

- Laagbetaalde werknemers met een flexibel contract hebben dan ook al vaker hun baan reeds verloren door de coronacrisis. Daarnaast hebben ook goedbetaalde zzp'ers al vaker hun baan/bedrijf verloren in vergelijking met het algemeen publiek.

Ben je door de coronacrisis bang om je baan/bedrijf te verliezen? (basis: alleen gesteld aan respondenten die voorafgaand aan de coronacrisis een baan hadden) (Algemeen publiek n=352, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115)

■ Helemaal niet bang ■ Een beetje bang ■ Redelijk bang ■ Heel bang ■ Ik ben mijn baan/bedrijf al verloren door de coronacrisis

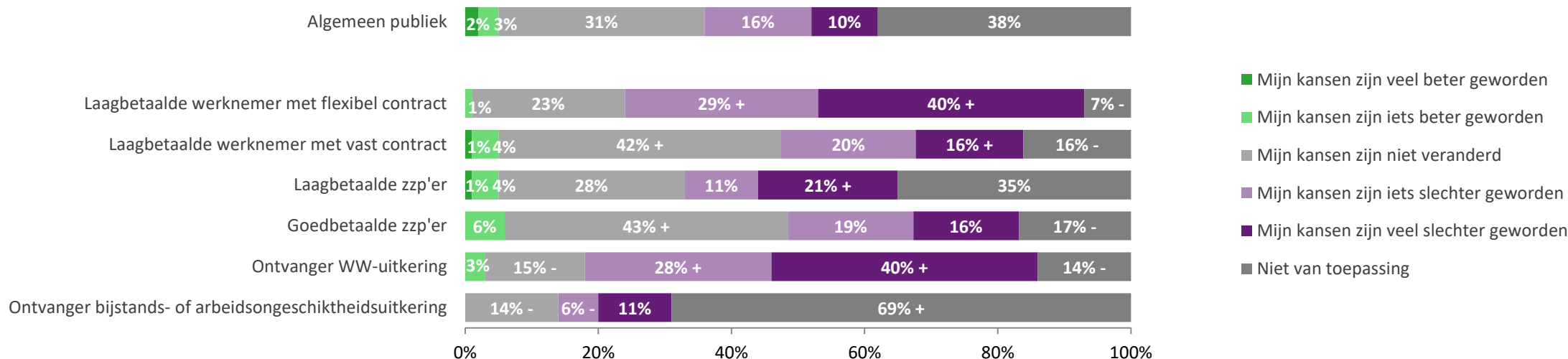
+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Mensen met WW-uitkering en laagbetaalden met flexibel contract denken vaker dat hun kansen op de arbeidsmarkt slechter zijn geworden

- Goedbetaalde zzp'ers en eveneens laagbetaalden met een vast contract denken ten opzichte van het algemeen publiek vaker dat hun kansen op de arbeidsmarkt niet veranderd zijn.

Wat denk je? Zijn je kansen op de arbeidsmarkt veranderd door de coronacrisis? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144)

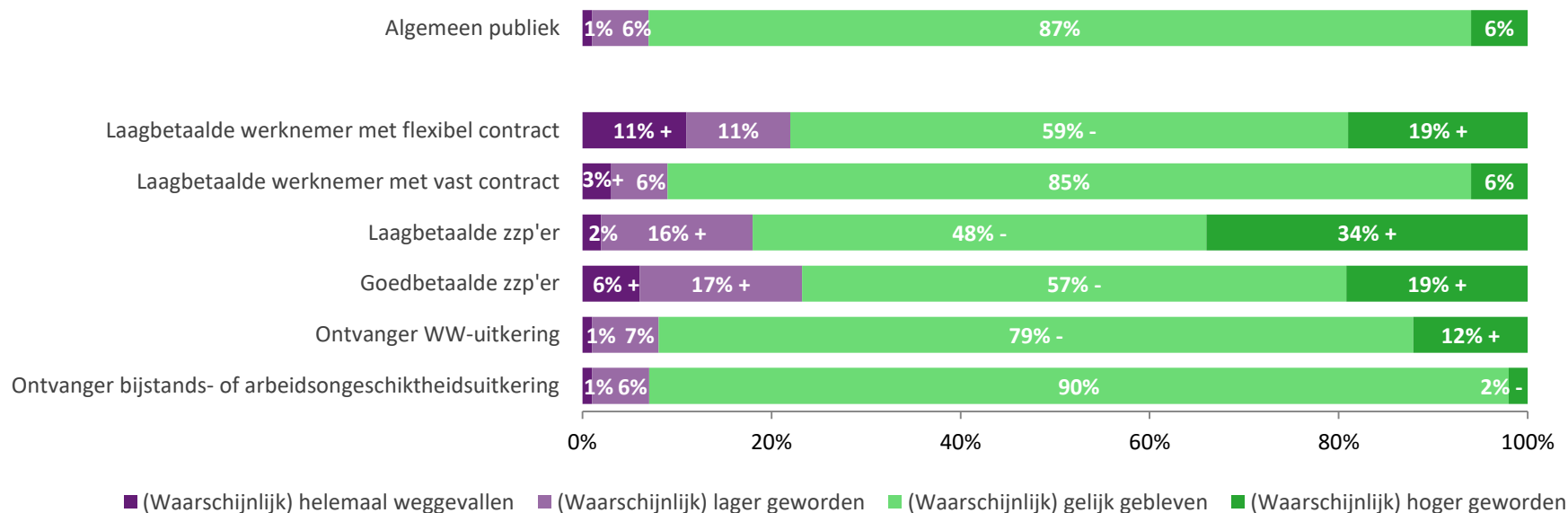
+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Laagbetaalden met flexibel contract en zzp'ers verwachten de komende drie maanden een inkomensverandering

- In vergelijking met het algemeen publiek verwachten zij vaker zowel een stijging als een daling (behalve ontvangers van een WW-uitkering) van inkomen de komende drie maanden.
- Echter, verwachten meer laagbetaalde werknemers met een flexibel contract en goedbetaalde zzp'ers dat het inkomen lager wordt of wegvalt dan dat het zal stijgen.

Denk je dat jouw inkomen in de komende drie maanden zal veranderen ten opzichte van wat het nu is? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144)

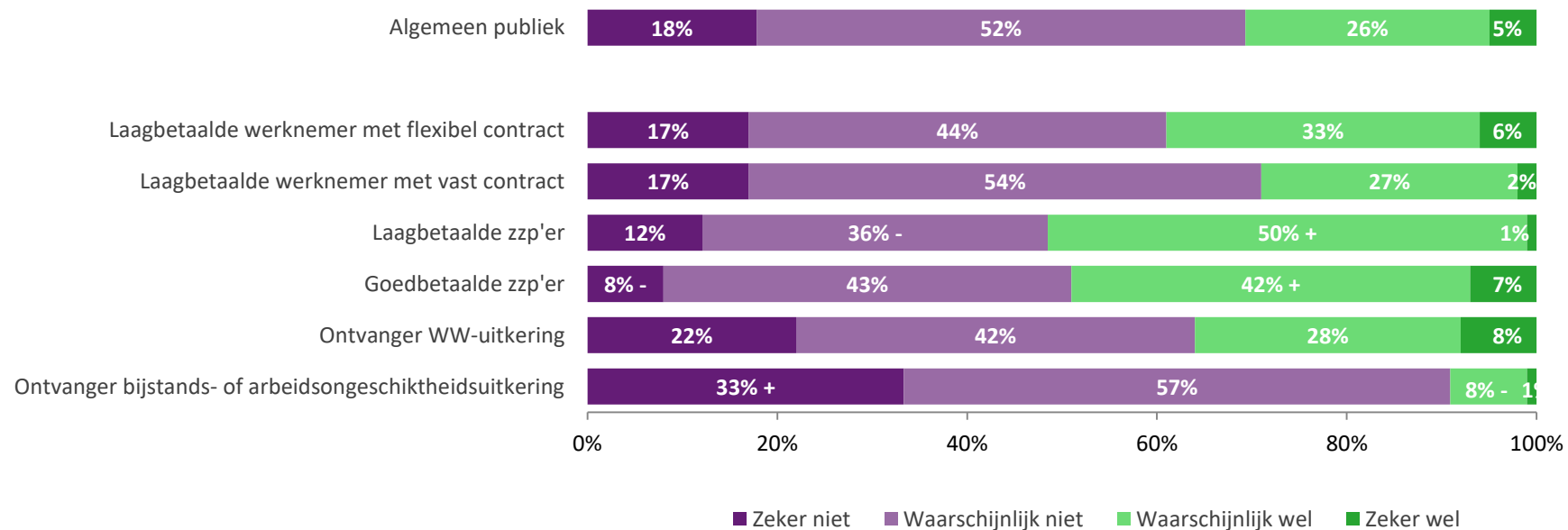
+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Zowel laagbetaalde als goedbetaalde zzp'ers kijken positiever naar de toekomst, zij verwachten vaker een verbetering van de inkomenssituatie

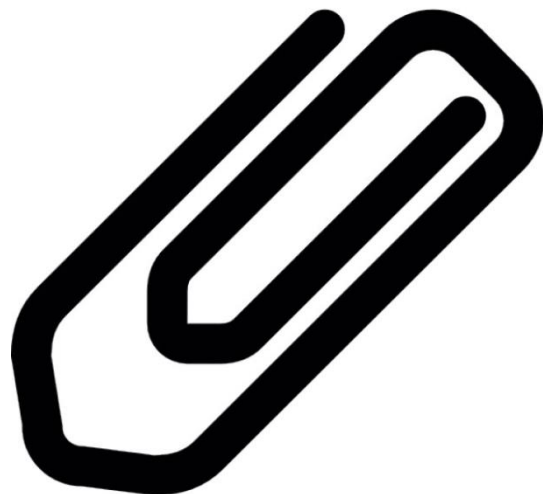

- In de lijn der verwachting denken ontvangers van een bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering vaker dat hun inkomensituatie niet is verbeterd aan het eind van het jaar, ten opzichte van het algemene publiek.

In hoeverre denk je dat je inkomensituatie aan het eind van het jaar is verbeterd ten opzichte van nu? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144)

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Bijlagen

Volledige data – invloed van coronacrisis op werksituatie

In hoeverre heeft de coronacrisis invloed gehad op jouw werksituatie? (meer antwoorden mogelijk, basis: alleen gesteld aan respondenten die voorafgaand aan de coronacrisis een baan hadden) (Algemeen publiek n=352, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115)

	Algemeen publiek	Laagbetaalde werknemer met flexibel contract	Laagbetaalde werknemer met vast contract	Laagbetaalde zzp'er	Goedbetaalde zzp'er
Er is niets veranderd	62%	21% -	58%	16% -	32% -
Ik werk minder uren	13%	19%	22% +	25% +	30% +
Ik werk meer uren	8%	3%	8%	11%	7%
Ik word niet meer opgeroepen, maar ik krijg wel doorbetaald	4%	10% +	5%	1%	
Ik word niet meer opgeroepen en ik krijg niet meer doorbetaald	1%	31% +	1%	2%	10% +
Ik heb (binnenkort) geen werk meer, want mijn contract is niet verlengd	1%	6% +			
Ik heb (binnenkort) geen werk meer, want ik ben ontslagen		4% +	2%		1%
Ik krijg minder opdrachten of geen opdrachten	3%	4%		40% +	31% +
Ik heb salaris ingeleverd	2%	4%	1%	4%	3%
Ik heb vakantiedagen ingeleverd of verplicht opgenomen	3%	1%	7%		
Diversen	9%	10%	6%	15%	6%

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Volledige data – reactie op gedaalde inkomsten door coronacrisis

Jij hebt aangegeven dat je inkomsten door de coronacrisis zijn gedaald. Hoe heb je daar tot nu toe op gereageerd? (meer antwoorden mogelijk, basis: alleen gesteld aan respondenten waarvan het inkomen sinds het begin van de coronacrisis is weggevallen of lager geworden) (Algemeen publiek n=54, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=43, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=22, Laagbetaalde zzp'er n=55, Goedbetaalde zzp'er n=57, Ontvanger WW-uitkering n=12, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=6)

	Algemeen publiek	Laagbetaalde werknemer met flexibel contract	Laagbetaalde werknemer met vast contract	Laagbetaalde zzp'er	Goedbetaalde zzp'er	Ontvanger WW-uitkering	Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering
Ik ben begonnen om mijn uitgaven beter bij te houden (bijv. met een huishoudboekje)	23%	23%	<i>Te lage basis</i>	7% -	7% -	<i>Te lage basis</i>	<i>Te lage basis</i>
Ik heb gekeken waarop ik kan besparen (bijv. op abonnementen en loterijen)	25%	21%		18%	21%		
Ik heb een nieuwe (bij-)baan gezocht	1%	9%		7%	5%		
Ik heb uitstel gevraagd voor het betalen van bepaalde rekeningen	12%			7%	11%		
Ik ben gestopt met het betalen van bepaalde rekeningen	11%				4%		
Ik heb geld geleend van familie/vrienden/bekenden	11%			5%	2%		
Ik heb een lening aangevraagd bij een bank				2%			
Ik heb informatie gezocht over inkomensondersteunende regelingen van de overheid (zoals toeslagen, bijzondere bijstand en/of coronagerelateerde inkomensondersteunende maatregelen)	12%	16%		25%	30% +		
Ik heb de regelingen van de overheid die bij mij passen aangevraagd	9%	12%		33% +	14%		
Ik heb mijn toeslagen via de Belastingdienst aangepast	5%	5%			2%		
Diversen	10%	14%		18%	9%		
Geen van deze (ik kijk het nog even aan)	31%	37%		24%	44%		

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Volledige data – geldzorgen

Welke geldzorgen heb je? (meer antwoorden mogelijk, basis: alleen gesteld aan respondenten die zich zorgen maken over hun geldzaken als gevolg van de coronacrisis) (Algemeen publiek n=262, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=50, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=91, Laagbetaalde zzp'er n=62, Goedbetaalde zzp'er n=74, Ontvanger WW-uitkering n=67, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=89)

	Algemeen publiek	Laagbetaalde werknemer met flexibel contract	Laagbetaalde werknemer met vast contract	Laagbetaalde zzp'er	Goedbetaalde zzp'er	Ontvanger WW-uitkering	Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering
Ik kan niet rondkomen	13%	16%	11%	13%	5%	7%	20%
Ik sta vaak rood	9%	8%	16% +	16%	7%	9%	18% +
Ik heb onbetaalde rekeningen	5%	10%	2%	10%	8%	3%	5%
Ik krijg brieven van incassobureaus of deurwaarders	1%		2% +	2% +	1% +		
Er is beslag gelegd op mijn inkomen		2% +	2% +	2% +			
Ik maak mijn post niet meer open		2% +	2% +		1%		2% +
Ik heb weinig spaargeld	41%	34%	47%	44%	24% -	31%	48%
Ik ben bang dat ik mijn baan/bedrijf ga verliezen	11%	44% +	22% +	21% +	19%	4%	
Ik ben bang dat ik uit huis wordt gezet		2%	1%	2%		1%	1%
Diversen	43%	16% -	25% -	32%	53% +	57% +	36%

+/- = significant verschil ten opzichte van algemeen publiek

Representativiteit algemeen publiek

Geslacht	Populatie (%)	Voor weging (%)	Na weging (%)
Mannen	50%	53%	50%
Vrouwen	50%	47%	50%

Hoogst voltooide opleiding	Populatie (%)	Voor weging (%)	Na weging (%)
Laag (ibo/basisschool/geen opleiding)	21%	13%	21%
Middel (havo/vwo/mbo/mavo)	49%	45%	49%
Hoog (wo/hbo)	29%	42%	29%

Nielsen regio	Populatie (%)	Voor weging (%)	Na weging (%)
3 G + randgemeenten	16%	20%	16%
West	29%	31%	30%
Noord	10%	9%	10%
Oost	21%	18%	21%
Zuid	24%	23%	24%

Leeftijd	Populatie (%)	Voor weging (%)	Na weging (%)
18 tot 35 jaar	28%	29%	28%
35 tot 65 jaar	53%	54%	53%
65 tot en met 80 jaar	19%	17%	19%

Huishoudgrootte	Populatie (%)	Voor weging (%)	Na weging (%)
1	20%	19%	20%
2	36%	37%	36%
3	17%	16%	16%
4 of meer	27%	28%	27%
Onbekend	0%	0%	0%

Sociaal-economische categorie	Populatie (%)	Voor weging (%)	Na weging (%)
Werkend	58%	66%	57%
Niet-werkend	35%	28%	35%
Overig	7%	6%	7%

Achtergrondgegevens

Welke situatie paste het beste bij jou voorafgaand aan de coronacrisis (in februari 2020)? ? (Algemeen publiek n=532, Laagbetaalde werknemer met flexibel contract n=70, Laagbetaalde werknemer met vast contract n=166, Laagbetaalde zzp'er n=80, Goedbetaalde zzp'er n=115, Ontvanger WW-uitkering n=112, Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering n=144)

	Algemeen publiek	Laagbetaalde werknemer met flexibel contract	Laagbetaalde werknemer met vast contract	Laagbetaalde zzp'er	Goedbetaalde zzp'er	Ontvanger WW-uitkering	Ontvanger bijstands- of arbeidsongeschiktheidsuitkering
In loondienst met vast contract (voor onbepaalde tijd)	44%		100%				
In loondienst met tijdelijk contract (voor bepaalde tijd)	9%						
Uitzendkracht, oproepkracht of invalkracht	1%	90%					
Payroll-constructie, gedetacheerd	1%	10%					
Freelancer / zelfstandige zonder personeel (ZZP'er)	2%			100%	100%		
Zelfstandige met personeel	1%						
WW-uitkering	2%					100%	
Bijstandsuitkering	2%						14%
Arbeidsongeschiktheidsuitkering	10%						86%
Gepensioneerd	17%						
Student / scholier	5%						
Diversen	7%						